

Војнопензионерске теме и дилеме

НЕКИ НОВИ СИГНАЛИ

Из државног врха стижу поруке да ће у мају бити обелодањено за колико ће у овој години порастати плате и пензије, с тим што ће се та одлука примењивати негде од јесени (вероватно од почетка септембра или октобра). Чули смо и реченицу у којој се каже да ће пензионери имати највише разлога да се радују. Шта то значи, није објашњено...

Верујемо да је свима јасно да привремени закон којима су значајно умањене пензије више не би требало да опстане. Било би добро да што пре оде у историју и да надлежни никада не посегну за одузимањем примања пензионерима. Привременост закона, ево, траје већ 40 месеци, односно прошле су три године и дубоко газимо у четврту, надајући се да ће превладати правда и разум. Званична статистика указује да смо пребродили кризу због које су уведене оштре финансијске мере према пензионерима. Представници Владе Републике Србије у више наврата потврђују да су приходи у буџету већи од расхода и да се тај тренд наставља. Задуженост Србије у иностранству такође пада.

Спорни закон све више девалвира основни закон о пензијском и инвалидском осигурању. Њиме се урушава систем који је дуго важио у Србији. Висина пензија, наиме, одређује се на основу доприноса сваког запосленог који је испунио услове што се односе на дужину радног стажа и година живота. С једне стране пензије мање од 25.000 динара напредују за проценат увећања које одређује Влада Републике Србије, а с друге примања пензионера већа од 25.000 динара додатно се умањују на основу привременог закона. Тако су створене две категорије грађана. Према једнима држава појачано брине, а према другима је неправедна јер жешће захвата њихову имовину. Да, баш имовину, јер се пензија сматра имовином. Социјални случајеви, то је универзално правило, решавају се социјалним давањима. Пред Уставом Републике Србије сви грађани су једнаки.

Нажалост ни Фонд за пензијско и инвалидско осигурање не функционише онако како би то требало да буде. Учестала су поређења да Фонд ПИО личи на проточни бојлер. Једноставно: колико пара уђе у фонд, толико се расподели, па нема акумулације. Верујемо да надлежни државни органи размишљају о томе да фонд заиста буде онакав какав постоји у развијеним западним државама. Средства која се слију по основу пензијског и инвалидског осигурања треба оплоћивати, а за то су потребни нормативни оквири и економисти који су кадри да увећају приходе.

Иако су месечне уплате у РФ ПИО веће, још увек је много послодаваца који не уплаћују законом одређене доприносе. Део њих ангажоване радника плаћа „на руке“, занемарујући обавезе за здравствено и пензијско-инвалидско осигурање. Има и оних фирми које званично исплаћују запосленима минималне плате, а остатак им надокнађују у кешу, али за тај део не плаћају дажбине. Не знамо где се редовно ти силни инспектори који би тре-

бало да утврде неправилности? Док смо имали развијену службу друштвене (читајте: државне) контроле, није могло да се догоди да се исплате плате, а да се нису намириле обавезе према Фонду ПИО. Не морамо да вратимо свемогућу СДК, али можемо да уведемо инструменте државе којима ће се та област уредити и не престано пратити. Џабе нова радна места, ако не постоји мониторинг над пословањем предузећа.

Сива економија такође је велика бољка која умањује добре привредне резултате. Када би се пословање у свој зони драстичније смањило, а то може да обезбеди само држава, то би значило да би се приходна страна буџета још више преливала. Па зар није циљ државе да сузбије све незаконите вратоломије послодаваца? Правна држава мора да делује у сваком сегменту државне праксе, у свакој ћелији привредног и државног система.

Фискални савет је крајем прошле године на дипломатски начин упозорио државу „да нема излазну стратегију за пензије“ ни у наредне две-три године. Такође је утврдио да су престали разлози за умањење пензија, јер је остварена фискална консолидација буџета. И док је логичан потез био да се укине инкриминисани закон и пензије врате на ниво с краја 2014. године, запосленима у јавном сектору, којима су дотадашњим увећањима плате враћене на раније износе, па и изнад тога, додатно су им плате увећане за 10 одсто.

Пензионери остају на становишту да су сасвим неправедно већински терет стабилизације поднели они, уместо да се он линеарно распореди и на запослене и на оне који примају пензију. Много пута до сада је то речено, али да би то допрло до оних који одлучују о финансијској судбини грађана, још једном ћемо поновити: у тешким мерама Владе РС онима који највише имају, одузето је најмање, а онима који најмање имају (пензионери) одузето је највише.

Смањењем пензија обухваћено је чак 96 одсто војних пензионера. Уставни суд Србије, доносећи одлуку да ванредно усклађивање пензија од 2004. до 2008. године припада и војним пензионерима, констатовао је да тој категорији пензионера (војни пензионери) пензија једини извор прихода и да је реч о веома осетљивој категорији грађана. Ако томе додамо да већини војних пензионера супруге немају пензију, јер због честих прекоманди мужева, нису могле да се запосле, а и због обавеза око деце (мужеву су често одсуствовали због одласка на вишедневне терене, вежбе и на школовање) морале су често да преузму и улогу оца, онда је јасно у каквом се данас материјалном поло-

жају налазе. Додатни проблеми настали су и после приватизације јер су деца подофицира и официра у пензији остајала без посла. Тако онај виц: Дедина пензија нам није довољна за нормалан живот. Мораћемо да га запослимо, делује као реалан. При томе унуци не знају колико је ревносним служењем држави здравље њихових дека нарушено.

Из државног врха стижу поруке да ће у мају бити обелодањено за колико ће у овој години порастати плате и пензије, с тим што ће се та одлука примењивати негде од јесени (вероватно од почетка септембра или октобра). Чули смо и реченицу у којој се каже да ће пензионери имати највише разлога да се радују. Шта то значи, није објашњено. Две су претпоставке: или ће бити укинут неправедан закон, или ће пензије бити значајније повећане у односу на плате и приближити се износима с краја 2014. године. До пензионера допиру и информације (можда су то само гласине) да је у државном врху уочено да се наставком важења привременог закона пензијско систем све више урушава, па би га требало укинути. То је нови сигнал који има снагу додатног оптимизма, јер живот војних пензионера постаје све неподношљивији. О томе се ових дана говори на седницама скупштина месних и општинских организација УВПС. Уз навођење многих аргумената и значајних чињеница, чланови удружења захтевају хитно укидање закона који, по проблематичним елементима, делује да се коси са највишим правним актом у држави.

Један заставник, на пример, испричао је како је отишао у пензију 2001. године, када и његов блиски рођак, иначе цивил, такође средњошколски образован. Заставник је у том часу имао само 100 динара већу пензију од рођака. У међувремену су цивилним пензионерима повећане пензије, а војним значајније мање. Данас заставник има за 14.000 динара мању пензију од рођака.

Док настаје овај текст, још није познато да ли је заседао Уставни суд Србије који треба да се изјасни на околности да привремени закон, противно општим правним нормама, није дефинисао дужину трајања привремених мера и да његовим одредбама није омогућено вођење управног спора. После померања са другог на треће тромесечеј 2017. године Уставни суд Србије је планирао да о томе заузме став до краја овог тромесечеја. Надајући се да ће план бити испоштован, војни пензионери с нестрпљењем очекују одлуку.

Да ли ће проговорити правда?

Звонимир ПЕШИЋ

Сусрет на тремеђи Србије, Бугарске и Румуније

МОСТОВИ СТАБИЛНОГ ПРИЈАТЕЉСТВА

Организација из Турну Северина, Видина, Крајове и Зајечара представљају осведочени пример како могу да сарађују негдашњи официри и подофицири из три земље и то у најосетљивијем подручју – у граничној зони. Данас с поносом можемо да кажемо да су наши чланови, током минулих пет година, радили у корист мира, међусобног разумевања и пријатељства три народа, рекао је између осталог председник УВПС Љубомир Драгањац.

У Зајечару је 14. марта одржан сусрет представника три организације из три суседне државе којим је на свечан начин обележено пет година успешне сарадње војних пензионера на локалном нивоу из Турну северина, Видина, Крајове и Зајечара. Том догађају присуствовали су председник Савеза официра и подофицира у резерви и пензији Републике Бугарске генерал-потпуковник Златан Стојков, председник Асоцијације војних кадрова у резерви и у пензији Републике Румуније генерал-потпуковник Некулај Бахнареану и председник Удружења војних пензионера Србије генерал-потпуковник у пензији Љубомир Драгањац. У раду скупа учествовали су и председници локалних организација из три земље: Венизел Петков (Видин), Јон Пана (Турну Северин), Октавиан Кокоччану (Крајова) и Љубомир Рељановић (Зајечар). Сусрет је одржан у сали хотела „Србија“ у Зајечару.

Пет година прекограничне сарадње оцењено је веома успешним јер је дошло до међусобног зближавања официра и подофицира из три државе, а највећи бенефит свакако је размена искустава у остваривању статусних питања која оптерећују војнопензионерску популацију.

Професионалци знају шта доноси рат

Скуп је отворио Љубомир Рељановић, а делегације из три државе поздравио је Љубомир Драгањац, пожелевши им добродошлицу у слободарски Зајечар и Србију. Он је посебно поздравио команданта зајечарског гарнизона потпуковника Владу Вучковића.

Организације из Турну Северина, Видина, Крајове и Зајечара представљају осведочени пример како могу да сарађују негдашњи официри и подофицири из три земље и то у најосетљивијем подручју – у граничној зони. Данас с поносом можемо да кажемо да су наши чланови, током минулих пет година, радили у корист мира, међусобног разумевања и пријатељства три народа. Данас с поносом можемо да кажемо да су наши чланови током минулих пет година радили у корист мира, међусобног разумевања и пријатељства три народа. Оно што су постигле наше организације светао је пример како могу да сара-

Званични део сусрета одржан је у сали хотела „Србија“

ђују сродна удружења из три земље.

Као професионалци ми најбоље знамо колико је погубан сваки рат и колико људских патњи, материјалних разарања и недаћа донесе сваки оружани сукоб. Због тога уместо да ценимо мир. Изрека да је боље преговарати сто година него ратовати један дан.

Пет година ове сарадње прилика је да наше локалне организације међусобно размене оцене колико је до сада била успешна и ставове шта би то у наредном периоду требало предузети, како би унапредили међусобне односе. Једно од изазовних питања јесте и оно о стварању пројеката за конкурсе које објављује Европска унија и тичу се прекограничне сарадње. Уверен сам да ће наше локалне организације у дефинисању наредних циљева имати подршку и помоћ својих централа, рекао је Драгањац и наставио:

У средишту размене искустава свакако се налазе статусна питања војних пензионера. Сведоци смо да се све мање пара издваја за пензије и да је због старења становништва све већи проблем у обезбеђењу средстава за пензије. Све три организације из три државе прошле су или пролазе кроз проблеме умањивања права војних пензионера. Ми у Србији водимо жестоку битку за враћање пензија на ниво од пре три године, јер су нам месечна при-

мања, на основу привременог закона, умањена у просеку за око 16 одсто. Смањењем пензија у Србији је обухваћено чак 96 одсто војних пензионера.

Наша организација у Србији посвећена је човеку. У границама могућности бринемо бригу о сваком војном пензионеру. Пажњу смо нарочито усмерили према војним пензионерима са ниским примањима и онима који имају више чланова породица. Јединствен је случај у Србији да једна организација, издвајајући 40 одсто од чланарине, помаже оне који једва састављају крај с крајем. Свакога месеца за те потребе издвајамо око 8.000 евра.

Удружење је заштитник права чланова

Нажалост економске неприлике учиниле су то да је око 4.000 војних пензионера без икаквог стана и да отприлике још толико живи у мањим становима од оних ко-

ји им припадају. Влада Републике Србије недавно је покренула акцију за изградњу око 30.000 станова за припаднике ВС и МУП-а. Надамо се да ће тиме значајно бити ублажена тешка стамбена ситуација.

Удружење војних пензионера Србије, са пет придружених удружења, има више од 30.000 чланова и организовано је на територијалном принципу у 50 општинских и градских организација. На јесен ћемо обележити 25 година постојања и успешног рада. Како време пролази, тако све снажније делује изрека да ако Удружење војних пензионера не постоји, свакако би га требало измислити.

Наше удружење, показало се то у пракси, делује као заштитник чланова и познато је као организација која ужива висок третман и углед у држави и друштву, захваљујући је своје излагање Драгањац.

Бугарски председник Златан Стојков, поздрављајући скуп, изразио је наду да ће у будућности за исти сто, уз представнике из три државе, сести и делегације из Македоније, Грчке, Турске, Црне Горе, БиХ, Хрватске и Словеније.

За мене је ово леп дан. Захваљујем председницима локалних организација што су својим радом и успешном петогодишњом сарадњом били повод за организовање овог сусрета. Посебно поздрављамо наше колеге из Србије и захваљујем

Заједничка фотографија за успомену испред једне од рајачких пивница

јем на доброј организацији скупа, казао је Стојков.

Бугарско удружење, према речима председника, формирали су официри нижих чинова 1907. године. У документима тог удружења социјална питања била су у првом плану. На крају рата 1944. године, по одлуци ЦК КП Бугарске, организација је била укинута, да би поново била формирана 23. јануара 1990. године.

Проблеме које имају војни пензионери Србије имамо и ми, а колико знам имају и Румуни. Због тога су нам у жижи активности управо социјална питања. Формирали смо радну групу која треба да припреми материјал за парламент о проблемима који тиште војне пензионере. Очекујемо да ће нас посланици разумети и помоћи у решавању проблема. Очекујемо и подршку председника државе и министра одбране, нагласио је Стојков.

Сарадња почива на идеалима који уједињују

И бугарска организација војних пензионера део чланарине усмерава према колегама који имају мања примања. Припремају се за састанак са старешинама бугарске војске које ће током ове године отићи у заслужену пензију, како би их обавестили о бенефитима које ће имати ако постану чланови Савеза официра и подофицира у резерви и пензији. У септембру, под патронатом бугарског Министарства одбране, биће организован заједнички скуп активних и пензионисаних старешина. Бугарски војни пензионери очекују још већу финансијску помоћ Министарства одбране у финансирању њихових програмских активности.

Румунски шеф делегације Некулај Бахнареану је истакао да је сусрет потврда постојећих односа између балканских војника.

Односи сарадње и пријатељства између организација наших земаља датира ду-

го времена, али су протоколи о сарадњи институционализовани у Букурешту 2012. године и Софији 2013. године. Наше удружење „Александру Јон Куза“ сматра да су та два документа довела до веома позитивног развоја односа пријатељства и сарадње између наших асоцијативних структура. Задовољни смо чињеницом да се, након пет година, ниво сарадње развио на начин који је омогућио наш данашњи трилатерални састанак. Желим да овде да похвалим рад председника локалних организација, рекао је Бахнареану.

Потом је присутне обавестио да у Румунији постоји више удружења војних пензионера, да су организовани по видовима и родовима, али да се управо чине напори да се сва удруже у једно. Асоцијација војних кадрова у резерви и у пензији Румуније је најбројније и наставља традицију удружења формираног још 1925. године. Ове године у средишту пажње им је обележавање сто година од уједињења румунске државе и од завршетка Првог светског рата (1. децембра). Једна од ових активности, биће сађење 350.000 садница хрста (колико је румунских војника положило живот на бојном пољу).

Румунски председник је истакао да се међусобна сарадња мери оствареним позитивним помацима.

Ми смо данас овде да покажемо да сарадња почива на идеалима и вредностима које нас уједињују, да заједно можемо деловати на промоцији заједничких интереса у корист разумевања и поштовања између наших земаља и народа.

Представљена посебна публикација Зајечараца

Председник организације у Видину Ванизел Петков захвалио је председницима три организације на националном нивоу на високој оцени сарадње. Посебно је похвалио Љубомира Рељановића и његове сараднике за обезбеђење услова и добру организацију сусрета организује овај су-

срет. Изразио је уверење да ће сусрет унапредити будућу сарадњу на локалном, националном, па и регионалном нивоу.

Јон Пана из Турну Северина рекао је да су се у досадашњим сусретима зближили чланови три организације, али да би требало учинити напор да се у будућем периоду упознају и друже чланови њихових породица, зашта је потребно обезбедити и финансијска средства. По његовим речима односи између представника четири локалне организације су добри и трајни и не занимају их политичка и економска државна питања, јер у њиховом креирању не могу да учествују. Три организације из четири града на обалама Дунава чине све да буду још бољи пријатељи, да се међусобно разумеју и дугорочно сарађују на равноправној основи. Пана је изразио уверење да ће сарадња на локалном нивоу допринети још плоднијим односима три организације на националном нивоу.

Председник организације у Крајови Октавиан Кокочеану захвалио је зајечарским пензионерима што су прихватили сарадњу. Изразио је спремност да се настави са сарадњом у добром правцу и расположењу. Споменуо је и сарадњу коју организација коју припада остварује са бугарским колегама из града Ђурђу.

Љубомир Рељановић је у кратком обраћању евоцирао успомене на прве кораке у сарадњи са организацијама из Румуније и бугарске, затим како су догађаји текли, подвукавши да до тада никада није био у Румунији и Бугарској, али да сада тамо има поуздане пријатеље. Када дође у сваки од та три града, како је нагласио, осећа дамаре пријатељства. Годишње се представници три организације из четири града годишње сусрећу пет до шест пута, тако да су се за ових пет година веома добро упознали.

Према Рељановићевим речима овај сусрет представља круну петогодишњих активности. Високорангираном посетом Зајечару, према његовој оцени, придата је изузетно велика важност.

Он је потом представио публикацију написану поводом петогодишње сарадње са организацијама из Бугарске и Румуније. Напоменуо је да је брошура била замисљена да се објави на три језика, али да је овога пута, услед недостатка времена и пара, објављена само на српском, што ће у наредном периоду бити исправљено. Публикација садржи и ЦД са фотографијама четири града и снимцима који осликавају петогодишњу сарадњу.

У наставку сусрета учеснике је примила заменица градоначелника Зајечара Марија Милић, која је у разговору, пожелела добродошлицу Румунима и Бугарима и изразила задовољство што је сарадња на локалном и државном нивоу успешна.

На крају сусрета учесници су посетили рајачке пивнице.

Пожелевши нове успехе, учесници сусрета су се разишли у поподневним часовима, уз поруку да ће се ускоро сусрести.

Таква је војничка душа.

3. Пешић

Отворена нова амбуланта у Београду

УНАПРЕЂЕЊЕ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

Нова амбуланта има три ординације, лабораторију, апотеку, а у наредном периоду биће отворена педијатрија и физикална терапија

Министар Вулин у разговору са генералом Драгањцем

У амбуланти су били представници новобеоградске организације УВПС

Министар одбране Александар Вулин, начелник Генералштаба Војске Србије генерал Љубиша Диковић, начелник Управе за војно здравство МО проф. др Угљеша Јовичић и председник Удружења војних пензионера Србије Љубомир Драгањац присуствовали су 1. марта свечаном отварању амбулante „Бежанија“ Центра војномедицинских установа Београд (Марка Челебонковића бр. 9).

—Председник Александар Вучић издао је јасно наређење мени и начелнику Генералштаба да војска мора да буде јака и задовољна. Јака је када је наоружавамо, јака је када је обучавамо, а задовољна је када обезбеђујемо станове, када повећавамо плате, дневнице и наравно када појачавамо здравствену заштиту. Здравствена заштита је велика потреба сваког од наших припадника, како оних који су активни, тако и оних у пензији — рекао је министар одбране Александар Вулин приликом обиласка новоотворене амбулante на Бежанијској коси.

Он је подвукао да Војска Србије не прави никакву разлику између активних и пензионисаних војних лица. Они су, према речима министра Вулина, сви припадници система одбране, који су живот посветили својој земљи и зато чињеница да раде, или да више не раде, не значи апсолутно ништа.

Ближе корисницима

— На нама је да они и њихове породице буду сигурни, задовољни и заштићени. Наша политика је да здравствену заштиту у Војсци приближимо корисницима, тамо где живи велики број наших осигураника, наших припадника. Ми ћемо се трудити да отварамо овакве и сличне објекте и да основну здравствену заштиту могу да имају на једном месту, да не оптерећују ВМА, да напуштају средину у којој живе. Ова амбуланта ће бити ојачана простором за Хитну помоћ, па ћемо омогућити да се и тај сегмент здравствене заштите решава овде, да се скраћује време које је потреб-

но за интервенцију и да у сваком случају здравствена заштита буде ближе корисницима — рекао је Вулин.

Војно здравство је, према речима министра, на понос читавој Војсци, а војни осигуранци треба да буду задовољни и поносни што су део система безбедности, што су део Војске Србије, а то Војска Србије, додаје он, никада не заборавља што се види у побољшању квалитета њиховог живота и здравствене заштите.

Начелник Управе за војно здравство пуковник др Угљеша Јовичић изјавио је да је почетком године министар Александар Вулин дао војном здравству задатак да направи квалитативни искорак у пружању здравствених услуга војним осигуранцима.

— У том смислу и на реализацији тог задатка ми данас овде, у новом простору, отварамо амбулantu на Бежанијској коси, односно пресељавамо у амбулantu Центра војномедицинских установа Београд. Корисницима наших услуга овде ће се пружати услуге из области опште медицине, из дела интерне медицине и педијатрије, са лабораторијским анализама, а да би комплетна услуга била заокружена, овде смо отворили и апотеку — рекао је пуковник Јовичић.

Он је истакао да нова амбуланта не би била у тако кратком року отворена и опремљена без помоћи Управе за инфраструктуру која је у веома кратком року оспособила простор.

Ускоро Геронтолошки центар

Председник Удружења војних пензионера Љубомир Драгањац изразио је задовољство чињеницом да је отворена нова амбуланта и нагласио да се у последње време ситуација са здравственом заштитом војних пензионера значајно поправила.

— Морам да истакнем да је остварен велики напредак у снабдевању лековима. Стање је било готово критично, а сада се готово сви војни пензионери хвале да је то значајно побољшано и да скоро све потребне лекове могу добити у војним апотекама. Веома смо задовољни због најаве да ће се ускоро почети са изградњом Геронтолошког центра који је прека потреба великог броја пензионера. Ако се овако настави, нећемо више имати примедбе на здравствену заштиту — рекао је Драгањац.

У изјави за новинаре председник УВПС Љубомир Драгањац захвалио је министру Вулину на бризи коју Министарство одбране поклања војним пензионерима. Сада, када је укинута исплата боловања за професионалне припаднике ВС и МО до месец дана, из доприноса за здравствено осигурање професионалних и пензионисаних војних лица, како је рекао Драгањац, у војним апотекама има довољно лекова, а обезбеђене су и потребне количине санитетског потрошног материјала.

Нова амбуланта има три ординације, лабораторију, апотеку, а у наредном периоду биће отворена педијатрија и физикална терапија. Стручни и функционални капацитети амбулante били су на располагању војним осигуранцима одмах након отварања.

У пратњи министра Вулина били су и начелник Генералштаба Војске Србије генерал Љубиша Диковић и државни секретар Бојан Јоцић.

Дан ВМА ОТВОРЕНА ОЧНА БАНКА

Улагање у Војску Србије је улагање у квалитет живота свих грађана. Очна банка је добра вест за укупну здравствену заштиту и за укупну медицину

У минулих дванаест месеци припадници ВМА остварили су веома значајне резултате

У оквиру обележавања Дана Војномедицинске академије и 174 године постојања те куће, 2. марта је на ВМА отворена Очна банка. Министар одбране Александар Вулин је истакао да је отварање Очне банке доказ да је улагање у Војску Србије, у побољшање квалитета војног здравства, улагање у квалитет живота свих грађана наше земље.

– Ово је доказ да смо на највишем научном и истраживачком нивоу и да своја знања можемо да поделимо са свим грађанима ове земље. Ова банка је добра вест, не само за војне осигуранике, већ и за све друге. Очна банка је добра вест за укупну здравствену заштиту и за укупну медицину – рекао је министар Вулин и додао да је то још један доказ да улагање у Војску Србије значи улагање у квалитет живота сваког грађанина ове земље.

Према његовим речима, што је Војска Србије напреднија и боље опремљена, то ће бити бољи квалитет сваког грађанина Србије.

Војска Србије постоји због својих грађана, а војно здравство да штити здравље свих наших припадника Војске, њихових породица, али и цивилства. На Војномедицинској академији се сваке године изврши 20.000 хируршких интервенција, 30.000 људи остане овде у хоспитализацији,

500.000 различитих специјалистичких прегледа, три милиона дијагностичких и лабораторијских процедура – нагласио је министар одбране подсетивши да је врхунски квалитет наших стручњака оно што нас одваја од других.

Људи који знају да помогну

Министар Вулин је истакао да понекад опрема на ВМА није најсавременија на свету, али квалитет људи који ради на ВМА је за сваки понос.

– Зато се војно здравство поштује, зато се воли. Због људи који знају свој посао, који су велики стручњаци али и људи који воле људе, људи који знају да помогну, људи који су у најтежим ратним временима спасавали животе без обзира одакле су повређени долазили. Који су били у стању да помогну и рањенику који није био припадник нашег народа или наше Војске. Људи који су пре свега показали да су хумани, способни и изнад свега стручни – нагласио је министар одбране честитајући свим запосленима Дан ВМА, уз поруку да је та установа понос система одбране и читаве земље јер је и у тешким временима очувала војно здравство.

Говорећи о значају Очне банке, пуковник др Вукосављевић истакао је да је њено отварање залог за будућност, не само

куће на чијем је челу, већ за цело здравство Републике Србије, а и шире.

– Очна банка је само почетак стварања Банке ткива у којој ће се осим очних процедура изводити и друге трансплантације – рекао је пуковник др Вукосављевић, напомињући да би у будућности ВМА могла имати Банку коже, Банке костију, амбионске мембране и друге.

Према његовим речима, Очна банка са свим апаратима коштала је око 13 милиона динара, односно колико и 15 трансплантација рожњаче ван земље, што значи да је реч о занемарљивој цифри у односу на могућности које Очна банка пружа.

Новоотворена Очна банка бавиће се прибављањем, чувањем, проценом квалитета, обрадом и дистрибуцијом делова ока ради трансплантације оним људима којима је пре сајивање тог ткива једина шанса да поново прогледају. Отварањем оперативне функционалне очне банке у ВМА омогућиће се спровођење јасно контролисаних и научно утемељених узимања рожњача са кадавера, припрема, чување истих, као и трансплантација у циљу лечења, излечења и рехабилитације видне функције код пацијената.

Проглашена најбоља организацијска јединица

Говорећи о превентивним бесплатним прегледима који су поводом Дана ВМА били организовани читаве недеље, Вукосављевић је истакао да је реч о акцији која је привукла велики број грађана и да су за свега пола сата сви термини били попуњени. Он је данас

најавио да ВМА сличну акцију планира за Дан Војске Србије, када би још неке клинике могле да отворе своја врата за бесплатне прегледе грађана из цивилства.

На свечаности је, већ традиционално, проглашена најбоља организацијска јединица у претходној години, а овога пута то је Клиника за кардиологију и ургентну интерну медицину. Начелнику те клинике, пуковнику проф. др Слободану Обрадовићу, плакету најбоље клинике на ВМА уручио је заступник начелника ВМА пуковник Вукосављевић.

Овогодишњи добитници медаље „Др Владан Ђорђевић“, која се додељује од 2009. године, су пуковник у пензији проф. др Драган Игњатовић и проф. др Миљко Ристић. За најплодније ауторе часописа „Војносанитетски преглед“ проглашене су проф. др Жељка Татомировић и примаријус др медицинских наука Мирјана Кендришић, а рецензент године је пуковник проф. др Слободан Обрадовић.

Свечаности су присуствовали и начелник Генералштаба Војске Србије генерал Љубиша Диковић са члановима колегијума, министри у Влади, патријарх српски Иринеј, представници државних институција, медицинских и научних установа, као и бројни пријатељи те војномедицинске установе.

19 година од агресије НАТО-а на СРЈ

БРАНИОЦИ БИЛИ ДОСТОЈНИ СВОЈИХ ПРЕДАКА

Учесници конференције су једногласно усвојили иницијативу према државним органима да се поводом 20-годишњице агресије, 2019. година прогласи годином мораторијума на војне вежбе Србије са НАТО-ом, како би се и на тај начин одала почаст палим браниоцима отаџбине и цивилним жртвама агресије

Конференција „19 година од агресије НАТО на СРЈ – агресија није завршена?“, у организацији Клуба генерала и адмирала Србије и Београдског форума за свет равноправних, одржана је 21. марта у Дому Војске Србије у Београду. У раду је учествовао импозантан број чланова наведених организација, а њен рад пратили су званичници пријатељских земаља и војски, као и грађани Београда и представници градова Србије, чија су још увек свежа и болна сећања на разарања, огромне људске жртве и материјалне штете, трајне последице од коришћења оружја са осиромашеним уранијумом, које је нанео, ничим изазван, свирепи агресори са НАТО-ом на челу, називајући своју операцију „Милосрдни анђеол“!

Конференцију је отворио и њеним радом руководио Живадин Јовановић, председник Београдског форума за свет равноправних. Захваљујући се присутнима што су се одазвали у великом броју, поздравио је високе госте међу којима су били: генерал-потпуковник у пензији Александар Живковић, државни секретар у Министарству одбране Србије, Валериј Бриљов амбасадор Белорусије, Мухамед Набхан, амбасадор Палестине, представници амбасаде Русије, Михајл Кажуро, саветник амбасадора Белорусије, гости из Немачке са Бернардом Душером на челу, те бивши начелници Генералштаба Војске Србије, генерали Драгољуб Ојданић, Бранко Крга и Милоје Милетић, представници Министарства одбране и Генералштаба Војске Србије и други гости.

Минут ћутања за жртве

На почетку рада конференције, минутом ћутања, одата је пошта погинулима и жртвама агресије НАТО-а У уводној речи, подсећајући на злодела агресије НАТО-а, Јовановић је рекао да је у тој агресији пало више од хиљада бранилаца, војника, полицајаца и њихових старешина, неколико хиљада цивилних лица и 79 деце. Колико је људи изгубило животе по окончању оружане агресије због тешких рањавања, неексплодираних касетних бомби, тровања хемијским супстанцама услед разарања рафинерија, трафо-станица и фабрика хемијских производа, а посебно услед закаснелих последица коришћења оружја са осиромашеним уранијумом, тешко да ће икада бити прецизно утврђено. Списак цивилних жртава још није коначно утврђен, а процењује се да износи око 3000. Колико је људи изгубило животе по окончању оружане агресије због тешких рањавања, неексплодираних касетних бомби, тровања хемијским супстанцама услед разарања рафинерија и фабрика хемијских производа, а посебно услед закаснелих последица коришћења оружја са осиромашеним уранијумом, тешко да ће икада прецизно бити утврђено. Штета од разарања индустрије, инфраструктуре, стамбених и објеката од јавног значаја, процењена је на више од преко 100 милијарди долара.

Председник Београдског форума за свет равноправних Живадин Јовановић је рекао да говори о агресији НАТО данас значи говорити о грубом кршењу међународних закона, Повеље ОУН, Завршног документа ОЕБС из Хелсинкија и Париске повеље. Заобилажењем Савета безбедности НАТО је 1999. направио преседан који ће касније користити за глобализацију интервенционизма и дестабилизацију целе планете. То је био најозбиљнији ударац Европском и светском систему безбедности од којег се Европа и свет нису опоравили до данас.

Да се никада не заборави: поглед на салу у којој је организована конференција

Мир одржив ако се испоштује резолуција 1244

НАТО је на самиту априла 1999. године у Вашингтону своју јубиларну 50. годишњицу обележио напуштањем дефанзивне и усвајањем офанзивне стратегије експанзије на Исток коју следи и данас у посве другачијем распореду снага на глобалном плану. Извор опасности по мир данас лежи превасходно у немирењу са новим односом моћи карактеристичном за мултиполарност и у илузијама да се привилегије водећих чланица НАТО-а стечене у ранијим деценијама могу одбранили војном силом, односно, нуклеарним оружјем – сматра Јовановић. Он је рекао да 19 година после агресије водеће чланице НАТО покушавају да оправдају тај злочин против мира и човечности. У том циљу настоје да принуде Србију да учествује у исцртавању нових међународних граница и стварању још једне државице на делу српске државне територије коју они зову „Република Косово“.

Наметнути рокови и решење по мери геополитичких циљева, сматра Јовановић, не могу довести до мирног и одрживог решења већ искључиво воде гомилању конфликтног потенцијала на Балкану. На односу Европе, а пре свега, Немачке и Велике Британије, као и САД, према начину решавања питања статуса српске Покрајине Косово и Метохија, показаће се да ли је Европа на путу стабилизације и развоја или је безнадежно на колосеку даљег продубљивања нестабилности, слич-

но стању 1938. када је наивно веровала да Судете жртвује ради мира а добила је рат – упозорио је Јовановић. Он је подвукао да једино уравнотежени компромис на основу резолуције СБ УН 1244, уз поштовање суверенитета и територијалног интегритета Србије, гарантују одрживост мира и стабилности на Балкану и у Европи.

На конференцији је први говорио професор Др Момир Булатовић, у то време председник Владе СРЈ, који је подсетио на политичко-безбедносну ситуацију у свету и на Балкану и на узроке који су довели до агресије НАТО-а, те о смишљеном деловању САД и савезника у остваривању њихових планова за одвајање КиМ од Србије! Бомбардовање је, према Булатовићевим речима, могло да реши само један проблем а то је будућност и кредибилитет НАТО-а. Балкан припада балканским народима.

- НАТО је измислио наше злочине на Косову и Метохији. Када смо сазнали да никога није брига за судбину Албанаца на КиМ, него да је реч о кредибилитету НАТО-а, о његовој будућности, знали смо да ћемо бити бомбардовани, да нам предстоји рат. Имали смо и искуство из 1995. године, када је бомбардована РС. Ми смо већ тада у Школи националне одбране ишколовали кадар који је имао задатак да фигурира ефекте НАТО-а када буде напао СРЈ. Касније у анализама које смо имали показали се да је 85 одсто превиђања наших официра обистинило. На основу тога смо могли да организујемо одбрану. Успели смо да се одбранимо. Нисмо победили, али нисмо ни из-

губили рат. До мира на Балкану није било могуће доћи без политичког договора. Агресија траје до данашњих дана... До краја ћу бити противник НАТО-а, рекао је Булатовић.

Генерал-потпуковник Миломир Миладиновић, председник Скупштине клуба генерала и адмирала Србије, посебно је назначио високу свест и патриотизам нашег народа: „У неравноправној борби на живот и смрт са агресором, народ и његова Војска су часно, нечувеном храброшћу и натчовечанским самопрегором, још једном доказали љубав према отаџбини и били достојни својих предака са Мишара, Мачковог камена, Кадињаче, Љубиног гроба и нажалост овог пута са Кошара, Паштрика... Јунаци са Кошара и Паштрика сврстали су се у ред бесмртних, јер мртви су само они који буду заборављени“.

Последице ће трајати хиљадама година

Обраћајући се присутнима, мр Никола Шаиновић, некадашњи потпредседник Владе Српје и члан преговарачке делегације Србије у Рамбујеу 1999. године, осликао је збињања око постизања Дејтонског споразума и ток разговора у Рамбујеу, који су били само фарса пред коначно остварење циља САД преко НАТО-а. Сатисфакцију да српска делегација није узроковала пропаст преговора у Рамбујеу, после чега је уследила агресија НАТО, како је нагласио Шаиновић, Србија је добила током хашких процеса, када је суд доказима био приморан да то јасно и гласно каже. Своје излагање завршио је констатацијом да, политичка и дипломатска борба није изгубљена и у том смислу даје потпуну подршку напорима које чини председник и влада Србије.

Као последњи говорник, члан Клуба генерала и адмирала, генерал-мајор у пензији, др Слободан Петковић, у исцрпном излагању образложио је погубне и дуготрајне последице употребе оружја са осиромашеним уранијумом од стране НАТО-а. Кршећи међународна права, ослобађајући себе, пре свега САД, преко 15 тона штетних материја са осиромашеним уранијумом посејали су по Србији, без икакве одговорности. Говорећи о напорима који се у одговарајућим институцијама чине на расветљавању и последицама дејства агресије НАТО, изнео је и низ предлога који ће бити достављени органима власти на усвајање, а у циљу предузимања низа заштитних мера, како по здравље људи тако и за санацију последица због употребе осиромашеног уранијума и заштиту животне средине.

Учесници конференције су једногласно усвојили два апела, први је иницијатива државним органима да се поводом 20-годишњице агресије, 2019. година прогласи годином мораторијума на војне вежбе Србије са НАТО-ом, како би се и на тај начин одала почаст палим браниоцима отаџбине и цивилним жртвама агресије НАТО и други – да се све мирољубиве организације, покрети и појединци ангажују са циљем да се заустави даљи раст напетости и продубљивање неповерења у глобалним односима, да се заустави трка у наоружавању и ширење страних војних база, да се унапреди дијалог, партнерство и равноправност као основа односа међу великим силама и светског поретка како би се отклонила растућа опасност од глобалне конфронтације и конфликта.

Д. К.

Обележавање 19-годишњице од агресије НАТО-а на (СРЈ)

ОДАТА ПОШТА ЖРТВАМА АГРЕСИЈЕ

Полагањем цвећа и венаца у Ташмајданском парку на Споменик погинулој деци током агресије НАТО-а на Србију (СРЈ), 24. марта је у Београду обележена 19-годишњица напада западног војног савеза без одобрења СБ УН. Од пројектила НАТО-а, у операцији „Милосрдни анђео“, страдало је 79 деце.

На споменик деци у име УВПС букет цвећа положио је председник Љубомир Драгањац

Симеон Туманов, Бранко Петковић и Сулејман Шахиновић пред спомеником „Вечна ватра“

На споменик пострадалој деци, на којем је исклесана порука „Били смо само деца“ венце су положили делегације Удружења војних пензионера Србије, Београдског форума за свет равноправних, Клуба генерала и адмирала Србије, СУБ-НОР-а Србије, студентских и омладинских организација Београда, организација ратних ветерана, Амбасада пријатељских земаља, укључујући Русију, Белорусију, Венецуелу, и других, а и велики број грађана.

У обраћању Живадина Јовановића, председника Београдског форума за свет равноправних доминирала је оцена да се 19 година касније агресија НАТО-а наставља другим методама, отимањем Косова и Метохије од Србије и притисцима на Србију да се са тим сагласи. Сви притисци и претње одлучно су одбијени уз истицање да ништа не може бити вредније од суверенитета и територијалног интегритета, достојанства Србије и српског народа. Он је посебно подвукао одговорност влада и руководиоца чланица НАТО-а за злочин против мира и човечности, за злочине према цивилима, деци и свим жртвама и да се то ничим не може умањити.

Многобројне делегације удружења потом су положили венце и цвеће на Споменик жртвама агресије НАТО-а, на ушћу Саве у Ду-

нав, познатијем под називом „Вечна ватра“.

Крај споменика окупљенима се обратио генерал-мајор у пензији Лука Кастратовић, председник Извршног одбора Клуба генерала и адмирала Србије.

„НАТО у агресији није остварио ниједан циљ, а требало је да нас окупирају за три до пет дана, као поклон јубиларном заседању западног војног савеза (50 година постојања), у априлу 1999. године, па су наставили агресију другим средствима, што данас и не покушавају да прикрију. Запосели су Косово и Метохију, не поштујући Резолуцију 1244 СБ УН, формирали државну заједницу Србија и Црна Гора, као прелазно решење ка сецесији Црне Горе, прогласили тзв. државу Косово, изградиле највећу војну базу у Европи после Другог светског рата

„Бондстил“, код Урошевца, названу по њиховом „хероју“ који се истакао сејући смрт у Вијетнамском рату, рекао је Кастратовић и наставио:

– По ко зна који пут у историји, још једном смо се, за пример човечанству, супротставили немерљиво надмоћнијем агресору и очували достојанство. Имамо морално право и обавезу, без обзира на препреке и жртве, да се боримо за истину о агресији НАТО-а, против брисања нашег памћења против прекрајања историје, за суверенитет и слободу отаџбине, нагласио је Кастратовић.

Вељко Бучковић потом је прочитао састав који се односи на симболику споменика жртвама агресије, покушајима да се споменик скрнави и учини минорним, али и потреби да се тој својеврсној буктињи слободе и слободарства врати вечна ватра.

Окупљени су истакли и транспаренте у којима се залажу за мир, а противе учлањању Србије у НАТО.

И поред снега и хладног времена, одавању поште страдалима у агресији НАТО-а ове године, у односу на раније, присуствовао је већи број грађана, међу којима је значајан број младих, оних који су гарант да нећемо заборавити жртве, нити аболитирати агресоре за многе злочине које је почињено током 78 дана рата.

З. П.

Државни секретар Негован Станковић (у средини) са председником Љубомиром Драгањцем и Остојом Поповићем, чланом ИзОд ГО УВПС

Председник УВПС у Министарству за рад, запошљавање борачка и социјална питања

ЗАХВАЛНОСТ ЗА РАЗУМЕВАЊЕ

Председник УВПС Љубомир Драгањац посетио је 12. марта Министарство за рад, запошљавање борачка и социјална питања, где се сусрео са државним секретаром Негованом Станковићем. Том приликом председник је захвалио челницима министарства што су имали разумевање за објективне проблеме војних пензионера. Наиме, конкретним потезима тог министарства Влада Републике Србије донела је закључак да се рок за вансудско поравнање за неисплаћени део пензија од 2008. године продужи до краја ове године.

Током разговора било је речи и о неговању традиција ослободилачких ратова Србије и војне професије.

С обзиром на чињеницу да је рок продужен трећу годину заредом, сви они који нису остварили право на исплату закинутог дела пензије, то треба да учине током ове године, јер рок за вансудско поравнање неће бити продужен по истеку ове године.

З. П.

Закључак Владе РС о продужењу рока за вансудско поравнање

ДО КРАЈА ОВЕ ГОДИНЕ

Удружење војних пензионера Србије примило је 13. марта Закључак Владе Републике Србије о вансудском поравнању за закинути део пензије од 2008. до 2015. године. С обзиром на значај тог документа доносимо га у целости:

На основу члана 43. Став 3. Закона о Влади („Службени војни гласник РС“ бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС 72/12, 7/14 – УС и 44/14), на предлог Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања,

Влада доноси,

ЗАКЉУЧАК

Влада је сагласна да Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање омогући корисницима војних пензија да захтеве за једнократну наплату разлике пензије утврђене у складу са Закључком Владе 05 број: 181-13767/2015 од 19. децембра 2015. године поднесе у 2018. години, односно до 31. децембра 2018. године.

Средства за наплату из тачке 1. Овог закључка обезбеђују се у Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање.

Овај закључак, ради реализације, доставити Министарству финансија и министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, које ће примерак овог закључка доставити Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање.

В Л А Д А ПРЕДСЕДНИК
Ана Брнабић, с. р.
05 број 181-2134/2018
У Београду, 8. марта 2018. године

Ваздухопловци обележили годишњицу

ДАН СЕЋАЊА НА ЈУНАКЕ

У присуству старешина Команде РВ и ПВО, породица, родбине и пријатеља настрадалих колега, ваздухопловних ветерана и грађана Земуна у суботу 24. марта је обележен Дан сећања на жртве агресије НАТО-а.

Након помена који је служио војни свештеник Команде РВ и ПВО јереј Александар Затецало, на споменик на којем се налазе уписана имена свих настрадалих колега положени су венци и цвеће.

Испред Команде РВ и ПВО, венац је положио бригадни генерал Сава Миленковић, заменик Команданта РВ и ПВО.

У име УПВЛПС, венац је положио мр Златомир Грујић, председник удружења. У име Клуба генерала и адмирала Србије венац је положио Спасоје Смиљанић, Командант РВ и ПВО током агресије НАТО-а. Предраг Стакић положио је венац у име Удружења пилота „Курјаци са Ушћа“.

Пошту су одали и припадници Удружења за неговање ваздухопловних традиција, као и чланови породица пострадалих и локалне самоуправе.

У Дому ваздухопловства је након тога одржан комеморативни скуп.

Делегација Удружења пензионисаних војних падобранаца и летача Србије

Из Општинског одбора УВПС Звездара

У СРЕДИШТУ ЖИВОТНА ПИТАЊА

У месним организацијама УВПС Звездара (Миријево, Вуков споменик, Зелено брдо и Гроцка), током марта, одржане су изборне седнице скупштина. То је била прилика да се чује шта је и колико је урађено у протекле четири године, односно шта је могло да се уради боље и шта још има да се заврши. Одзив делегата је био врло добар. Питања и запажања је било много. Највише се, разумљиво је, причало о пензијама, функционисању војног здравства, изградњи смештаја за старије војне пензионере, о становима и о многим другим проблемима.

Председници месних организација су, уз помоћ руководства општинског одбора УВПС

Звездара, савесно и одговорно организовали изборне скупштине и трудили се да одговоре на постављена питања и запажања, и да образложе на којим задацима је Удружење радило. Проблема у протеклом периоду је било много. Неки су разрешени успешно, а за решавање неких – борба се наставља.

Коначна оцена је да су председници месних организација и руководство општинске организације УВПС Звездара радили добро и одговорно, а томе су готово сви председници месних организација изабрани и за наредни мандат од четири године. У МО Зелено брдо је, због болести досадашњег, изабран нови председник.

Преовлађујући закључак са све четири изборне скупштине месних организација УВПС Звездара био је: да се подржи рад општинског руководства УВПС Звездара и председника и руководства УВПС и да се предложи за избор и у наредном мандатном периоду.

Марјан Матошевић

Новости у области стамбеног обезбеђења

ОБЈАВЉЕН НОВИ НАЦРТ ПРАВИЛНИКА

Управа за традицију стандард и ветеране 14. марта доставила је УВПС неколико писаних докумената:

1. НАЦРТ НОВОГ ПРАВИЛНИКА о стамбеном обезбеђењу у МО и ВС, ради давања мишљења.

По примерак Нацрта правилника достављен је градским и општинским организацијама УВПС на проучавање, како би до 27. 3.2018 г. доставили Извршном одбору своје мишљење и евентуалне допуне и предлоге.

Извршни одбор УВПС у обавези је да до 30. 3.2018 г. Управи за традицију, стандард и ветеране достави примедбе и мишљење на Нацрт Правилника.

Заинтересовани чланови УВПС могу се обавестити са одредбама Нацрта Правилника у општинским, односно градским организацијама.

2. ПРЕГЛЕД НЕУРЕЂЕНИХ СТАНОВА за издавање на неодређено време, одређено за расподелу по местима и гарнизонима, са датумом пресека 16. 4. 2018 г.

Укупно је дојављено 103 стана, од чега је 49 станова пријављено у гарнизону Београд, док је у осталим гарнизонима пријављено углавном један до два стана.

Преглед неуређених станова достављен је градским-општинским организацијама, где се могу информисти сва заинтересована лица.

Изјаве о прихватању неуређеног стана, оверене код јав-

ног бележника достављају се до 16. 4. 2018 год, на адресу: Управа за традицију, стандард и ветеране, Ул. Немањина бр. 15, 11000 Београд.

Разгледање станова спровешће Управа за инфраструктуру од 26. 3. до 5. 4. 2018 г, а време и датум су дати у прегледу станова који су достављени општинским/градским организацијама УВПС.

3. ПРЕГЛЕД ЗА РЕДОВНУ РАСПОДЕЛУ 58 станова у закуп на неодређено време, од чега је 38 станова одређено за ранг-листу, за које има кандидата и још 20 станова које није могуће поделити, јер нема кандидата на ранг-листу.

Заинтересовани који желе да у наредној подели прихвате мањи стан од припадајућег достављају изјаву о прихватању таквог стана, оверену код јавног бележника најкасније до 16. 4.2018 г. Одлука о расподелу станова по групама још није донета. Адреса за достављање изјаве је: Управа за традицију стандард и ветеране, Ул. Немањина бр.15, 11000 Београд.

Напомена: На сајту МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ (www.mod.gov.rs) - СТАМБЕНО ОБЕЗБЕЂЕЊЕ налазе се детаљнија обавештења о Нацрту новог правилника, додели неуређених станова и редовној подели по ранг-листама.

Извршни Одбор ГО УВПС

Командант КоВ генерал-потпуковник Милосав Симовић са сарадницима и представници УВПС

Представници УВПС у Команди КоВ

СУСРЕТ ДВЕ ГЕНЕРАЦИЈЕ

Председник УВПС Љубомир Драгањац, генерал-пуковник у пензији Јеврем Цокић и председник Градског одбора Удружења у Нишу Милутин Пантелић посетили су почетком марта Команду Копнене војске у Нишу. Примио их је командант КоВ генерал-потпуковник Милосав Симовић са сарадницима – генерал-мајором Желимиром Глишовићем и пуковницима Љубомиром Петровићем и Мирољубом Петронијевићем. Председник УВПС захвалио је генералу Симовићу на подршци коју Команда КоВ и јединице широм Србије пружају војним пензионерима у одвијању програмских активности.

Генерал Симовић је лично провео делегацију УВПС кроз

тек отворени Музеј КоВ-а, пружајући им изузетно занимљиве податке како је настала та збирка докумената, предмета и фотографија.

Око 100 људи, рачунајући наша одлична цивилна лица у Копненој војсци, мајстори, електричари, молери, војници, подофицири и официри Команде КоВ радило је на уређењу ове зграде. Пратили су ме од срца, захвалили сам: генерал-мајору Желимиру Глишовићу, пуковницима Влади Балтићу, Сашу Петровићу, Зорану Насковићу, Мирољубу Петронијевићу, Радету Бујићу, Сашу Недељковићу и многим другим официрима и подофицирима, рекао је генерал Симовић.

З. П.

УВПС успешно окончало пројекат „Хероји са Кошара“

ИСПУЊЕНЕ УГОВОРНЕ ОБАВЕЗЕ

Председник УВПС Љубомир Драгањац примио је од начелника Управе за традицију, стандард и ветеране пуковника Слађана Ристића следеће обавештење:

„Министарство одбране је у 2017. години објавило Јавни конкурс за доделу средстава намењених за учешће у финансирању пројеката и активности удружења од значаја за одбрану у 2017. години, на основу којег

је вршило доделу средстава за финансирање пројекта за који сте поднели предлог у складу са условима конкурса, а у складу са уговорима, потписаним 28. 08. 2017. године.

У вези са наведеним, а након извршеног прегледа периодичних и завршног извештаја и приложене документације, обавештавамо вас да је удружење, на чијем сте челу и чије је пројекте подржало Министарство одбране у 2017. години, испунило уговорне обавезе“.

Одговор Уставног суда Србије на писмо председника УВПС

РАЗМАТРАЊЕ ДО КРАЈА МАРТА

Из Уставног суда Србије стигао је одговор председнику УВПС Љубомиру Драгању на поднесак Удружења војних пензионера Србије у вези са доношењем одлуке о поднетој уставној иницијативи. Писмо доносимо у целости:

„Поводом захтева Удружења војних пензионера Србије за слободан приступ информацијама од јавног значаја од 9. фебруара 2018. године, обавештавамо Вас да предмет под класификационом ознаком луз-351/2015 није разматран на седници Првог великог већа Уставног суда. Такође, обавештавамо Вас да је разматрање наведеног предмета предвиђено у планском раздобљу јануар-март 2018. године.“

Сећање на Константина Арсеновића

ЧОВЕК ИЗ НАРОДА

Недавно се навршила тужна година од како нас је заувек напустио генерал-потпуковник Константин Арсеновић, човек који је за говорником Скупштине Републике Србије често иступао захтевајући да се војним пензионерима врате урушена права. И у Костино време, како су га колеге од милоште звале, било је народних посланика који су радни век провели као официри у нашој војсци. И у позицији и у опозицији. Међутим, нико од њих се никада није појавио за говорником да укаже на неправде које се наносе војним пензионерима. Нико није војним пензионерима и другима, као он, отварао врата људи на високим положајима у државној хијерархији. Ти други посланици, колеге по оружју, како то војници кажу, ћутали су као заливени, вероватно се плашећи да ће им неко угрозити положај, то јест добру посланичку плату и друге привилегије. Данас, мада и даље има официра у посланичким клупама, нема ко да аргументовано укаже, на пример, да је Привремени закон о начину исплате пензија испунио своју мисију и да га под хитно треба укинути. Нема Косте, нема одјека у Скупштини, нема ко да нас брани од неправедних бирократских мера.

Константин Арсеновић био је потпредседник Скупштине Србије, члан Главног одбора Скупштине Удружења војних пензионера Србије и председник Општинског одбора УВПС Нови Београд. Био је увек доступан и вазда расположен, смиран, тих, правдољубив и истинољубив, спреман да свакога с дужном пажњом саслуша и помогне му. Стизао је свуда где је био потребан. Иза себе је оставио дело на понос часне и захтевне официрске професије, којом се деценијама тако предано бавио.

Остали смо без узорног друга, колеге, саборца, саветодавца, врсног стручњака и хуманисте. Коста је током радног века обављао одговорне дужности, напредујући по мери успеха у раду. Квалитет послова што их је обављао, уздигли су Косту до првог човека позадине у нашој војсци. Завршио је највише војне школе. Радио је енергијом младића, трошећи себе, а скраћујући живот. У неколико наврата срце је покушало да га изда, али је вољом човека пред којим је још много послова које треба да заврши, успевао да преброди тешке здравствене проблеме. Уместо да се опоравља, још већим жаром јуришао је на проблеме.

Коста је био брижан супруг, нежан отац, деда и свекр. За све што је у животу постигао, огроман допринос има његова породица, а посебно супруга Мирјана која га је пратила кроз живот. Био је уважени човек из народа, оријентисан да народу чини добра дела.

Захваљујући Кости на свему што је учинио за своју државу, народ и војне пензионере, само по себи намеће се питање да ли у нашим редовима имамо барем још једног прегаоца какав је он био.

Ово време, ови догађаји, ишту човека попут Косте. Као да је она народна „Тија вода брег рони“ настала по Кости.

З. П.

Изборна Скупштина Градске организације УВПС Пирот

ИЗАБРАНО НОВО РУКОВОДСТВО

Учитаоници Народне библиотеке у Пироту, 9. марта, одржана је седница редовне изборне Скупштине Градске организације УВПС Пирот.

Уз четрдесетак чланова, скупу су присуствовали Љубомир Драгањац, председник Удружења војних пензионера Србије, потпуковник Зоран Андоновић, из Команде КоВ, Оливера Антић, директорка Филијале ПИО у Пироту, Соња Костић – Живковић, управница Поштанске штедионице у Пироту, Марија Станковић, директорка „Дунав осигурања“, Надица Костић, директорка Народне библиотеке у Пироту и Снежана Тасев, власница апотеке „Снежана“.

После минутом ћутања одате поште преминулим пензионерима, извештај о четворогодишњем раду поднео је Младен Крижан, заменик председника Градског одбора УВПС. Он је у кратким цртама обавестио присутне о раду удружења, његовим активностима и постигнутим успесима током минуле четири године, посебно стављајући акценат на решавање статусних питања корисника војних пензија, пружању помоћи у решавању здравственог и социјалног осигурања, а нарочито о бризи за чланство. Надлежни из градског удружења редовно су посећивали своје болесне и изнемогле другове. Само крајем децембра прошле године болесним и изнемоглим подељено је 25 пакета са сухомеснатим производима и средствима за личну хигијену.

Организација обједињује чланство на целом простору Пиротског округа. У извештају Младена Крижана истакнуто је да је остварена плодна сарадња удружења са месним ор-

ганизацијама суседних општина (Димитровград, Бабушница и Бела Паланка), а и са сродним организацијама у граду на Нишава.

После поднетих извештаја и дискусије, јавним гласањем изабрано је ново руководство Удружења. Изабран је Градски одбор од 15 чланова. Половина их је из претходног сазива. Председнику Драгану Петровићу, заменику председника Младену Крижану и секретару Драгану Живановићу продужен је мандат за још четири године. За благајника је изабран Љубиша Тошић.

Изабран је и нови Надзорни одбор од три члана, а и Извршни одбор.

Присутнима се потом обратио председник Љубомир Драгањац, који је изразио задовољство што присуствује тако добро припремљеној и вођеној изборној скупштини, а затим је кратко информисао присутне о мерама које предузима Главни одбор УВПС на решавању статусних питања војних пензионера. Он је том приликом нагласио да су остварени контакти са надлежним органима у влади Србије, посебно са Министарством одбране и министром Александром Вулином. Према речима генерала Драгањаца све је више разумевање у Министарству одбране за проблеме који тиште пензионере.

На скупу је свечано уручена Платкета Удружења госпођи Снежани Живковић, за њен допринос и разумевање у снабдевању војних пензионера лековима. Признање је уручио председник УВПС Љубомир Драгањац. Он је уручио и приступнице почасним члановима Надици Костић и Соњи Костић Живковић.

С. Панакијевски

Било је шта да се чује: детаљ са седнице Скупштине

Изложба „Век Речне флотиле у Новом Саду“

ПУТОКАЗ ЗА ЧУВАЊЕ ТРАДИЦИЈА

Изложбу је отворио сарадник „Војног ветерана“ Будимир Попадић

У организацији Команде Речне флотиле и Историјског архива Града Новог Сада, у изложбеном простору Природњачког музеја Покрајинског завода за заштиту природе у Новом Саду, 24. марта отворена је изложба „Век Речне флотиле у Новом Саду“.

Изложба представља ауторски плод превелике професионалне заљубљености и преданости поручника фрегате Драгана Спасојевића (узгред, уз адмирала у пензији Бошка Антића, једног од аутора преважне монографије „Речна флотила 1915-2015.“), према утемељитељима војних бродара и бродарства, оновременим Шајкашима и шајкама, Речној флотили као матичној јединици и свакако морнарничкој униформи, врсном и много пута доказаном познаваоцу историје бродарства и јединице на овим просторима, и врсног историчара мр Петра Ђурђева директора значајне градске институције Историјског архива Града Новог Сада, такође осведоченог заљубљеника у оновременску историографију овог нам поднебља.

Поручник фрегате Спасојевић, морнар не само препознатљивом, од памтивека, униформом, већ и свом својом душом и његов уважени колега, додуше не по униформи, већ по професионалном интересовању, историчар, господин Ђурђев одважили су се да, изложбеном поставком, „запове“ водама богате српске бродарске историје и ношени буром патриотизма од, тако и најалост често свеprisутног заборавља, отргну и сачувају спомен на претке, морнарничке ветеране, традицију, пречесто изазивану и исказивану храброст и част, и морнарничког звања, и знања.

-Стручним и брижљиво одабраним садржајем, фотографија, факсимила, мапа, сажетим на 24 изложбена паноа, не дефилију тек непозната оновременска униформисана лица, разноврсно бродовље, рат и мир - мир и рат. Оживели су аутори поринућа негдашњих конструкторских и државно-градитељских бродарских подухвата, речне ратнике Шајкаше, Краљевске и партизанске, негдашње и садашње савске и дунавске чуваре и браниоце, топовске прамчане и крмене плотуне, светост позива, застава и пламенаца на бродским јарболима у, тек, првих стотину и три године Речне флотиле. Све на историјски и традицијски понос српског народа, српске војске и, свакако Града Новог Сада. Тако изложба, не само што представља праву историјску читанку речног бродарства и Речне флотиле, већ и путоказ за чување, и очување, традиција. - рекао је између осталог потпуковник у пензији Будимир М. Попадић стални сарадник „Војног ветерана“ и магазина „Одбрана“ и рецензент изложбе, отварајући изложбену поставку.

Посетиоцима изложбе обратио се и Александар Петровић помоћник градоначелника Новог Сада истичући како је Град Нови Сад већ читав век поносни домаћин Речне флотиле.

У другом делу, као пропратни, живи део изложбеног простора, себе, позив, део средстава и опреме представили су војни професионалци Речне флотиле, рониоци, некада звани људи жабе, који своје сложене борбене и друге задатке, с нарочитом дозом храбрости, обављају у сасвим неприродној средини за човека, под водом, и лети, и зими испод ледене речне коре, у готово непровидним водама наших река. Уз њих, представили су се и припадници извиђачке јединице Прве бригаде Копнене војске који под општим слоганом „неопажено прићи непријатељу, успешно извршити додељен задатак, и неопажено се повући“ изводе специфична борбена дејства у свим временским и климатским условима, и нарочито у непријатељевој позадини.

Трећи део, својервног хенинга чинило је Међународно макетарско такмичење и изложба ДУНАВ 1255 - DANUBE 1255, које су приредили ништа мањи заљубљеници и ентузијастички од ових претходних, чланови Макетарског клуба Нови Сад, блиски сарадници и поштоваоци Речне флотиле.

У припреми изложбе аутори су користили архивску грађу Војног архива, Историјског архива Града Новог Сада, Политике и Спомен собе Речне флотиле, као и фотографије из приватних колекција и архива Музеја Војводине и Фотоцентра Медија центра „Одбрана“.

Будимир М. ПОПАДИЋ

Додела социјалне и хуманитарне помоћи у фебруару 2018. године

РЕШЕНИ СВИ ПРИСПЕЛИ ЗАХТЕВИ

На основу Правилника о социјалној и хуманитарној помоћи Удружења војних пензионера Србије, Изврши одбор је на седници одржаној 2. марта 2018. године, размотрио захтеве достављене у фебруару 2018. године, и на основу прописаних критеријума и испуњених услова, донео је одлуке о додели једнократне социјалне и хуманитарне помоћи:

А) Материјално стање

На основу члана 5.а у вези са чланом 4. став 1. тачка 1. Правилника:

ОпОр Звездара ПЗ: 36.000,00 – по члану 9.285,00 динара;

ОпОр Прокупље МГ: 29.000,00 – по члану 7.999,31 динара;

ОпОр Нови Београд БМ: 32.000,00 – по члану 9.346,98 динара;

ОпОр Земун РВ: 32.000,00 – по члану 8.638,47 динара;

ОпОр Земун СБ: 36.000,00 – по члану 8.354,78 динара;

ОпОр Инђија ЈС: 29.000,00 – по члану 7.983,80 динара

ОпОр Обреновац ММ: 29.000,00 – по члану 8.378,51 динара;

ОпОр Ваљево ГД: 26.000,00 – по члану 9.015,81 динара;

ОпОр Ваљево ЈП: 32.000,00 – по члану 9.862,27 динара;

ОпОр Шабац МП: 36.000,00 – по члану 6.537,73 динара

ОпОр Шабац ТД: 32.000,00 – по члану 11.602,28 динара;

ОпОр Палилула ТЉ: 32.000,00 – по члану 9.845,91 динара;

ОпОр Нови Београд ЖР: 32.000,00 – по члану 11.398,85 динара;

ОпОр Ужице СС: 36.000,00 – по члану 8.457,22 динара;

ОпОр Суботица ВС: 36.000,00 – по члану 7.024,26 динара;

ОпОр Панчево ВМ: 29.000,00 – по члану 12.082,33 динара;

Б) Здравствено збрињавање

На основу члана 5.а у вези са чланом 4. став 1. тачка 2. Правилника:

ОпОр Звездара БЈ: 15.000,00 – по члану 24.819,08 динара;

ОпОр Крушевац ДЂ: 12.000,00 – по члану 13.431,74 динара;

ОпОр Бачка Паланка РД: 20.000,00 – по члану 19.827,74 динара;

ОпОр Нови Београд ЗЗ: 12.000,00 – по члану 24.121,08 динара;

ОпОр Стара Пазова ПС: 15.000,00 – по члану 25.819,08 динара;

ОпОр Раковица КЉ: 20.000,00 – по члану 18.488,48 динара.

Новчана средства су уплаћена на текуће рачуне 8. марта 2018. године

Захтеви који су достављени у фебруару су решени. Захтеви који буду достављени од 1. марта до 31. марта 2018. године биће решавани почетком априла 2018. године.

Извршни одбор ГО УВПС

Са округлог стола о Косову и Метохији

ИНТЕРЕСИ СРБИЈЕ У ПРВОМ ПЛАНУ

Филозоф Ноам Чомски истиче „да су Албанци највећа брука модерне Европе, јер су дозволили да уклоне домаћина који их је примио да од већине направе мањину“, и оштро напао Албанце „да су као.....племе прихваћени од Срба на Косову, а да је то племе потом насиљем протерало домаћина и прогласило своје, што је срамотно“.

Косово и Метохија је територија која је симбол националног бића српског народа, колијевка српске материјалне и духовне културе. Косовски завет више од шест стотина година представља темељ српског идентитета и најважнији извор духовног и политичког живота, подсетио је генерал-мајор у пензији др Лука Кастратовић на почетку свог излагања на округлом столу „Унутрашњи дијалог о статусу Косова и Метохије“, одржаном 20. фебруара у Дому Војске у Београду, а у организацији Клуба генерала и адмирала Србије и Београдског форума за свет равноправних.

Генерал-мајор у пензији др Лука Кастратовић

Генерал-мајор у пензији проф. др Тодор Петковић

–Није први пут да се Срби осуђују за многа зла овог свијета. Свједоци смо да смо од стране моћника, упркос свакодневним похвалама за напредак на путу ка ЕУ, представљени као злочиначки, геноцидан народ. Да смо кривци – изазивачи ратова на просторима СФРЈ, да смо окупатори у сопственој земљи. Та пропагандно-психолошка и субверзивна активност стална је хајка, а њен интензитет се мијења у зависности од потреба и интереса дневне политике.

Тешко да може доћи до заједничког договора о косовском питању. Такође, мислим, да неме услова за свеобухватну нормализацију односа на КиМ. Истакао бих да КиМ не треба дати, ваља поштовати Устав Р. Србије, а коначан став би могли дати само грађани на референдуму.

Тзв. државу Косово формирао је НАТО, односно САД, а својом војном базом Бондстил као „главним градом“, те НАТО државе. Њима се жури, јер се однос снага на међународном плану мијења, што им не одговара. Интересује их само независно Косово са међународним субјективитетом. Територија им и не значи много, али желе правну и моралну satisfакцију јер би Срби, признавањем Косова признали „оправданост“ агресије НАТО-а без одобрења ОУН, рекао је Кастратовић и наставио.

–Послије бомби и ракета у агресији НАТО-а сада нас САД, са њиховим сателитима, гађају разним обећањима и уценама. Србија је у историји више пута била под притисцима и није на њих пристајала. САД и ЕУ су различито, али са јасним циљем, кренуле у снажну офанзиву (политичку, економску, медијску...) да се тзв. Косово „озваничи“ као држава и да се Србија присили да не пружа отпор. Лажне су наде да за норма-

лизацију односа и обећања да би ушли у ЕУ до 2025. године ако би признали тзв. државу Косово. Само би се наставили са даљим распарчавањем Србије.

Упркос широким правима

Агресија НАТО-а на СРЈ је извршена наводно због спречавања хуманитарне катастрофе над албанским становништвом, односно геноцида над албанским становништвом. Срби су представљени, а и данас је то пракса, као народ који је гушиво права и слободе Албанаца на КиМ. На примјер, јула 2017. године, поводом догађаја у Сребреници, на другом програму телевизије Црне Горе, „Глас Америке“ је у неколико наставака приказивао емисију о Србима под насловом „Рођени за убијање“.

Албанцима на КиМ стално је био присутан стратегијски циљ одвајање од Србије и присаједињење Албанији, а тактику су мијењали према ситуацији. Активности су водили постепено и стрпљиво, различитим методама и у уз помоћ страног фактора. Светски моћници и наши историчари знају, али, мислим, да дио наших грађана, а поготово у свијету, гдје многи и не знају гдје се налази Србија, односно КиМ, не знају шта су Срби и Србија радили на афирмацији албанског становништва, као ни шта су радили за афирмацију Албаније.

Албанци на КиМ су имали право на језик, школовање на албанском језику од основног до универзитетског образовања, односно образовних школских, културних и других институција, као и широку аутономију. Послије Другог свјетског рата Србима и Црногорцима, који су прогнани са својих огњишта од стране фашистичког окупатора, није био дозвољен повратак ради насељавања Албанаца... Издвајана су ванредна матери-

јална средства, кроз Фонд за недовољно развијене републике и покрајине, за развој КиМ итд. Такође, однос Србије и Југославије према сусједној Албанији био је пријатељски и афирмативан. На примјер, последице Другог свјетског рата од откупа жита, иако је Србија била гладна, дио жита је упућиван Албанији за прехрану свог становништва. Србија је демонтирала шине са својих пруга да би Албанија градила прве километре пруга.

За узврат, Албанија није гајила добросусједске односе према Србији већ је, са свјетским моћницима, помагала албанско становништво на КиМ да се непријатељски понаша према Србији и Србима, као што то и амерички филозоф Ноам Чомски истиче „да су Албанци највећа брука модерне Европе, јер су дозволили да уклоне домаћина који их је примио да од већине направе мањину“, и оштро напао Албанце „да су као.....племе прихваћени од Срба на Косову, а да је то племе потом насиљем протерало домаћина и прогласило своје, што је срамотно“.

Албанци су јавно, у већини, са комшијама Србима били у добрим односима, али су их тајно, подмукло непрекидно узнемиравали – чинили штету чиме су уносили немир и несигурност, због чега су постепено били принуђени на исељавање.

Истина изнад свега

Зашто не бисмо упознали наше грађане и свијет о исламизацији, на примјер да знају да су албанска племена Хотини и Краснићи потомци Немањића, односно потомци Ота и Краса, браће Васа (од кога су Васојевићи, највеће српско племе у Црној Гори), Озра (од кога су Озринићи) и Пипа (од кога су Пипери). Јер саме статистичке бројке, иако неопходне, не приказују довољно јасну слику стварности.

Само потенцирањем и понављањем истине – чињеница можемо се ефикасније супротстављати циновским кампањама дезинформација о Србији и српском народу. Свјесни смо да на рјешење утичу данашња снага Србије и геополитички односи у свијету, али и чињеница да национално достојанство и национална слобода треба да су испред европских вриједности, истакао је генерал Кастратовић.

Без обзира на врло респектабилне природне, привредне и развојне ресурсе са којима располаже јужна српска покрајина КиМ, њен највиши геополитички и геостратешки значај је условљен низом историјских, политичко-географских и одбрамбених разлога. Територија Косова и Метохије има највећи геополитички и геостратешки значај за Србију, посебно као историјско, културно-цивилизацијско и духовно средиште српског народа и српске државе, рекао је генерал-мајор у пензији др Тодор Петковић на почетку свог излагања на округлом столу „Унутрашњи дијалог о Косову и Метохији“.

Агресијом и бомбардовањем НАТО, потпомогнутим албанским терористима, више од 250.000 Срба је покретно на коначну сеобу, без права да се икада та сеоба изврши у супротном смеру. Срби су натерани да напусте Косово и Метохију, а када и ако пристану, да Косово и Метохија није више њихово биће, у потпуности би био остварен циљ протагониста новог свјетског поретка. Не би то био само губитак десетак хиљада квадратних километара веома квалитетног

Скуп о Косову и Метохији био је веома посећен

етничког простора, већ губитак Срба самих, био би то коначан историјски пораз, и то без права на поправни испит. Зато Србија у даљим преговорима треба да инсистира на повратку истераних и расељених Срба.

У нашој јужној аутономној покрајини Косову и Метохији, сила је одвојила стварност од Устава, а та сила потиче од агресије на Србију 1999. године и бомбардовања, које представља злочин против мира. Међутим, та сила није изменила одредбе Устава Републике Србије да је „Косово и Метохија саставни део територије Србије“ и „да има положај суштинске аутономије“. Да стварно није тако и да могу да нас „сломе“ не би нас лагали да је боље да данас лако дамо „мање“ него сутра изгубимо „више“. Већ дуго нам понављају да је Косово изгубљено, а да ће са Републиком српском у БиХ Запад изгурати шта је наумио. Да је тако зашто би са нама губили време? Јер, нема више ни говора о некаквој западној, поготово не хомогеној фронталној офанзивној против нас. Зато се сада толико интензивно ради на томе да се наше вођство и јавност уплаше, те да сами дамо оно што не могу да нам отму.

Како мењати своје за своје?

Док је Устав Србије на снази, његово непоштовање нарушава владавину права, а тамо где ње нема – нема ни правне државе. Зато Србија Косово, као државу у покушају, или „парадржаву“, односно као сурогат државу не сме да призна. Пошто, дакле, дејства Устава Србије према Косову и Метохији нису потпуно усахла, не смемо се сложити са тврдњама појединаца да норме тог Устава немају никакву вредност на Косову и Метохији.

Не треба журити са коначним одлукама и никако не треба потписивати признање Косова. Србија не сме да призна Косово већ треба да инсистира на формалном суверенитету над Косовом и Метохијом, строго поштовање Резолуције 1244, која је једини правно обавезујући документ, као и на реализацији свих досадашњих споразума посебно формирање Заједнице српских општина (ЗСО).

Такође, посебно треба решити питање имовине на Косову и прецизирати надлежности Заједнице српских општина, како оних на северу, тако и оних јужно од Ибра.

Најважније је обезбедити чврсте гаранције међународне заједнице, са јасно утврђеним инструментима и механизмима за заштиту Срба на Косову и Метохији, као и за заштиту српских цркава и манастира. Размена територија никако не долази у обзир, јер како мењати своје за своје! С тим у вези, и не на крају, уколико на Балкану треба нешто мењати, треба дати право и српском народу да се слободно определи и одлучи о својој судбини. Све друго биће неправда и насиље, као што је то и сада, јер су све њихове мере од 1999. године ишле на штету Срба.

Зато, Србија не сме да се залаже за рат, јер не може силом да интегрише Косово и Метохију у своје границе, али она може – а тако би учиниле све демократске државе – да не призна насилну сецесију етничке мањине из грађанске државе.

Војна неутралност и европска идеја

Осим на чланству у Европској унији, Србија своју позицију треба да гради и на позицији војне неутралности, јер Србија, како признају водеће земље Европе, учешћем у међународним мировним операцијама под окриљем Европске уније и Уједињених нација, и сада даје значајан допринос безбедности, миру и стабилности Европе, а посебно региону западног Балкана. Уз то Србија улаже значајне напоре да унапређењу сарадње са НАТО-ом, кроз спровођење индивидуалног акционог плана партнерства и изградње међусобног поверења. Уједно истичу да разумеју шта наша јавност мисли о НАТО-у, али сматрају да постоји простор за даљи развој сарадње.

Европску унију и Косово и Метохију би требало одржавати актуелним, не прекидати преговоре, али их водити мирно и лагано, без журбе све док се не стекну повољни услови.

Проблем Косова и Метохије није од јуче, нити је проблем ове владе ни председника, већ је то дуго времена актуелан проблем. Србија је препознала опасност и врло успешно се сада супротставља спољњим притисцима и то првенствено офанзивном дипломатијом на ширем плану и ширем простору, првенствено обнављањем и јачањем односа са САД у нашу корист.

Са „Косовом“ не би требало потписати „обавезујући споразум“ о „свеобухватној нормализацији односа“ и, под одређеним условима, омогућити његов пријем у ОУН и отворити могућност процеса стварања велике Албаније на територији Републике Србије.

– Све друго осим признавања независности Косова, за нас је прихватљиво. Ако не буде компромиса и обостране користи ситуација се може превазићи само организацијом референдума где ће народ одлучити.

Са посебном пажњом развијати свестране односе са оним земљама и организацијама које подржавају суверенитет и територијални интегритет Србије, а посебно са Русијом, Кином, Индијом и другим традиционално пријатељским земљама. Западу се жури јер имају за циљ да коначно избаце Русију са Балкана. Треба увек имати у виду да Косово неће бити у ОУН без обзира колико је држава призна, односно подржава, све док Русија стоји уз нас. Утврдити јасну стратегију ангажовања државе у заштити људских права Срба у свим бившим југословенским републикама у складу са европским стандардима.

(До)садашњи односи Србије са САД и са НАТО нужно је поставити на основе поштовања суверене равноправности, независности и узајамности интереса водећи рачуна да ни један вид сарадње не буде у сукобу са виталним националним и државним интересима Србије и концептом уравниотежене спољне политике, нагласио је Петковић.

Генерал-мајор у пензији Спасоје Мучибабић понудио је својеврстан научни апарат за решавање косметског чвора и то из војног угла. Реч је о принципима коришћења знања и објективности. Предложио је тимски рад у смислу да се формирају заједнички тимови Срба и Албанаца. При томе се залаже да Војска Србије буде на таквом нивоу оперативних способности да, ако затреба, ефективно изврши добијени задатак.

Горанац Бехадин Ахметовић Бешо казао је да од некада географски и етнички јединствене Горе, прво је 1923. године девет села припало Албанији, а потом и два села Македонији. Сада је расељено 70 одсто Горанаца, а код оних преосталих 30 одсто, због страха за коначну судбину и страховитих притисака и својатања, већ крећу колоне отпадника: проалбанска, пробошњачка, промакедонска, а можда најразорнија по веру и државу вехабијска. Они представљају прелазни облик ка потпуној албанизацији Горанаца, што је резултат досадашње политике Албанаца „Завади па владај“

Гора је увек била уз Србију и учествовала у свим ратовима а Србија је до данас очувала и Гору и Горанце. Доза страха постоји и код расељених Горанаца у Србији.

–Ми Горанци можда и једини морамо сваке године да се доказујемо, јер нас и поред огромних напора и наших наступа у најширој јавности Србије, средствима информисања и писања, знатан број трпа у исти кош са Албанцима. Расељени Горанци нису Албанци нити су то икада били и не треба им правити проблеме ка потпуној интеграцији у Србију са Србима и осталим националним мањинама. Једноставно: Горанци су Горанци, навео је Ахметовић

Приредио: **З. Пешић**

Обновљиви извори енергије

ТУРБИНЕ ПОКРЕТАНЕ СНАГОМ СУНЦА И ВЕТРА

Није ни мало случајно што се у свету данас све чешће пише о обновљивим изворима енергије и што је све мање људи који о њима говоре као о алтернативним изворима. Напротив, преовладава мишљење да такви енергетски извори могу бити само допуна класичним изворима, као што су фосилна горива, нафта, природни гас и уранијум који покреће нуклеарне електране. Као потврда тог сазнања може се узети податак да од око 750 GW (гигавата или милиона киловата) произведених у неколико последњих година у новосаграђеним електранама, 47 процената отпада на обновљиве изворе. То је, дакле, само један од разлога што се људски род, постепено али упорно, окреће ка обновљивим изворима електричне енергије, међу којима посебно место заузимају соларна (енергија сунца) и еолска (енергија ветра).

Хаварија јапанске нуклеарке у Фукоши ми знатно је утицала на актуелизовање расправе о безбедности нуклеарке које за разлику од електрана на фосилна горива не емитују штетне гасове, али су умногоме пољуљала поверење у њих што је довело до одустајања од тих извора електричне енергије, тако да су неке државе, попут Немачке и Швајцарске, најавиле заустављање својих нуклеарних електрана. Нема сумње да то чине тешка срца, јер из њих добијају нешто више од трећине електричне струје, без које је данас просто немогуће замислити одговарајући привредни развој једне земље.

Велики еколошки проблеми

Земља без Сунца и његове енергије била би само једна хладна, мрачна и беживотна планета. Енергија која у облику електромагнетског зрачења (светлости и топлоте) стигне до њене површине је око 20.000 пута већа од садашњих потреба човечанства за енергијом, а око 350 пута већа од процењене вредности укупних резерви угља, нафте, природног гаса и осталих извора енергије на које људи могу да рачунају као на један од основних услова за сопствени опстанак и развој.

До пре два века људи су користили обновљиве изворе енергије, посебно енергију водотокова, али је с развојем индустрије расла и „глад“ за енергијом, па је потрага за другим, необновљивим изворима, бивала све већа. Технолошки напредак у свим областима човековог живота временом га је усмерио ка угљу, нафти, биомаси, природном гасу и осталим врстама класичног горива који нису били неисцрпни, али су - што је још значајније - у све већој мери угрожавали саму планету. Прекомерна емисија гасова са ефектом стаклене баште водила је ка глобалном загревању Земље и стварању великих еколошких проблема са којима су се, пре свега сиромашније земље, тешко бориле,

Земља без Сунца и његове енергије била би само једна хладна, мрачна и беживотна планета. Енергија која у облику електромагнетног зрачења стигне до њене површине је око 20.000 пута већа од садашњих потреба човечанства, а око 350 пута премашује процењене вредности укупних резерви угља, нафте, природног гаса и осталих извора енергије на које људи могу да рачунају као на један од услова за сопствени опстанак и развој.

Немачке соларне електране за сат времена произвеле електричну енергију еквивалента 20 нуклеарних електрана

принуђене да из својих ионако слабо попуњених буџета издвајају огромне суме новчаних средстава.

Главни производат при сагоревању фосилног горива - угљендиоксид - први је на листи штетних гасова са ефектом стаклене баште.

Произвођачи „зелене енергије”

Потпуно је разумљиво да се свет, кад је реч о потреби за енергијом, засад не може ослонити само на обновљиве изворе. Али их не може ни пренебрегнути. У томе му значајно помажу све савременија технолошка решења која се тичу соларних електрана и електрана чији се рад заснива на коришћењу непресушне енергије ветра.

А шта је у том погледу урађено у свету и каква је будућност обновљивих енергетских извора што заокупљају пажњу све већег броја људи, не само стручњака.

Најпре ћемо о соларним електранама. Највећа соларна електрана у свету изграђена је пре нешто више од три године у Уједињеним Арапским Емиратима. Сместена је у континенталном делу емирата, око 120 км удаљена од Абу Дабија. Простире се на површини од два и по квадратна километра, док је простор на коме су размештени соларни панели једнак површини од 285 фудбалских терена. Близу 300.000 соларних плоча направљено је у

складу са најсавременијом технологијом везаном за коришћење сунчеве енергије. Пару која се ствара у току производног процеса сакупља 768 колектора. Капацитет

ВЕТРОПАРК ЕЛЕКТРО-ПРИВРЕДЕ СРБИЈЕ

Приближавање Србије Европској унији, отварање тржишта електричне енергије и потреба за заштитом човекове животне средине главни су разлози због којих Електропривреда Србије (ЕПС) повећава улагање у екологију и производњу електричне енергије из обновљивих извора. ЕПС се укључује у пројекте коришћења енергије ветра и заједно са пројектима у хидросектору допринеће да наша земља до 2020. године оствари захтев Европске уније, према коме 27 посто укупне потрошње електричне струје добија из обновљивих извора енергије.

Први ветропарк у власништву Електропривреде Србије биће изграђен у Костолцу. Његова снага биће 66 мегавата, што је довољно за снабдевање једног града са око 30.000 домаћинстава.

У склопу ветропарка ЕПС ће подићи 20 стубова са ветрогенераторима, а очекивана годишња производња је око 150 милиона киловатсати.

Ветропарк у Костолцу, када буде готов, снабдеваће град са око 30.000 домаћинстава

тет ове електране је 100 мегавата, што је довољно за снабдевање енергијом близу 20.000 домаћинстава.

И још нешто: коришћењем најновијег постројења спречава се да годишње у атмосферу допре чак 175.000 тона угљендиоксида, а то је исто као да је посађено милион и по стабала разноврсног дрвећа или је са путева уклоњено 15.000 аутомобила.

Светски рекорд у коришћењу сунчеве енергије постигла је Немачка, када су пре неколико година њене соларне електране у току само једног сата произвеле 22 гигаватчас електричне енергије, што одговара снази 20 нуклеарних електрана.

Србија у погледу коришћења сунчеве енергије настоји да ухвати и задржи корак са другим земљама, тако да је прва солар-

на електрана у Срему изграђена на локацији између села Дивоша и Старе Бингуле и пуштена у рад у јуну 2013. године, док је прво такво постројење на југу Србије, у Лесковцу, почело да производи електричну енергију годину дана раније. Инсталисана снага сремске електране је 1,8 мегавата, са могућношћу доградње, а лесковачке 260 киловата.

Највећи европски ветропарк

Ветар је готово стално око нас, али га човек осети тек када се појача или га својом хладноћом подсети да, пре изласка из куће, није „ускочио“ у топлију одећу. То јаче или слабије струјање ваздуха око наше планете спада у неисцрпан извор „зелене

енергије“ којом се само на Старом континенту годишње спречава да у атмосферу продре 90 милиона тона угљендиоксида, што је једнако количини издувних гасова које за годину дана испусти 46 милиона аутомобила. Зато стручњаци у бројне предности тог начина производње електричне енергије, за разлику од струје добијене у термоцентралама и хидроцентралама, убрајају и посебно истичу ветропаркове који уопште не угрожавају животну средину и којих је све више у Европи.

„Ветар је обновљив извор и не може да се потроши“ - кажу научници - и додају „да је енергија, након што се инвестиција у ветропарк отплати, практично бесплатна“.

Сем тога, ветрењаче, односно ветрогенератори заузимају мали простор, знатно мањи него, рецимо, соларни панели, а поља на којима се ветрогенератори подижу пољопривредници могу несметано да обрађују.

Према процени Европског удружења за енергију ветра, људи су почели велику пажњу да придају ветрогенераторима крајем прве декаде овога века. Тако је, што је посебно занимљиво, у суседној Румунији никако највећи европски ветропарк пре неколико година, тачније 2012, а чине га 240 ветрењача чија је укупна снага 600 мегавата, што одговара једном блоку термоелектране „Никола Тесла Б“. То је скоро 10 одсто укупне енергије коју Румунија добија из обновљивих извора.

Ако бацимо поглед на други крај Земљине кугле, на коме се простире многољудна Кина, сазнаћемо да су педанти кинески истраживачи одабрали чак 445 локација за изградњу ветроелектрана. Најзанимљивији пројекти су везани за тзв. „коридор ветра“ на западу земље у провинцији Ксингђанг. Специфичан рељеф планинских масива и удолина, ствара јединствен ваздушни тунел којим снажни ветрови стално дувају. Управо ту Кинези граде 120 ветропаркова. Кина, узгред речено, располаже са 48.700 мегавата инсталисане снаге на 90 ветрофарми и планира да у врло блиској будућности достигне до фантастичних 100.000 мегавата, чиме би знатно одмакла Сједињеним Америчким Државама са којима сада води тако рећи „мртву трку“ у погледу производње електричне енергије, користећи се снагом ветра.

Да, на крају, кажемо и ово: кинески научници и истраживачи мисле да је боље имати више малих ветроелектрана, него неколико циновских, пре свега због мањих трошкова одржавања тих постројења.

Влада РИСТИЋ

ОПТИМАЛНО КОРИШЋЕЊЕ СВЕТОСТИ

Соларна енергија је људима позната од давнина. Грађевинари, на пример, више векова прате кретање Сунца како би светлост и топлоту оптимално искористили за загревање просторија, покретање свемирских бродова, осветљење, кување, расхлађивање и у многе друге сврхе.

У индустријски развијеним друштвима се стога соларној енергији придаје изузетна пажња, поготово што се употреби фосилног горива приписује велики утицај на глобално загревање планете и штетне последице по човекову животну и радну средину.

Резерве фосилног горива су, сем тога, ограничене, па се привредно мање развијеним земљама више исплати да новац и сав научни потенцијал усмере ка обновљивим изворима који су не само непресушни, него и све јевтинији због данашњег убрзаног развоја нових технологија везаних за добијање струје из обновљивих енергетских извора.

БИЛИОНИ СУНЧЕВЕ ЕНЕРГИЈЕ

Са Сунца, дневно, стигне око 960 милиона киловата електричне енергије. Услед рефлексије, дифузног расипања и апсорпције кроз атмосферу се изгуби приближно 30 процената, али је веома занимљив податак према коме енергија која у току једног дана допре на површину наше планете може да подмири човекове потребе за енергијом наредних 180 година(!), а користи се само мрвица. Отуда све учесталија предвиђања да ће се мањак електричне енергије, и енергије уопште, убудуће надокнађивати управо из обновљивог извора као што је Сунце.

Коришћењем сунчеве енергије годишње је могуће уштедети 60 посто енергије потребне за загревање воде у домаћинствима. Због повољног положаја и великог броја сунчаних дана, у Србији постоје готово идеални услови за изградњу соларних постројења из којих се, кад се отплате инвестициона улагања, енергија постаје потпуно бесплатна.

Пас који је волео и чувао војску

ЛИСТЕР БИО ДЕСНА РУКА БРАНИЛАЦА

Четвороножни љубимац, верни помоћник граничара
погинуо је на Кошарама

На караули *Кошаре* су сви били сјајни пси. Нез, Црни, Максимилијан, али Листер је био синоним за достојанство, храброст и оданост.

Ово је прича о псу који је својим завијањем заувек оставио печат пријатељства и саборништва. Био је омиљен међу војницима, и врло препознатљив по томе да не воли друге псе. Али његове очи су откривале велику љубав према људима и војницима, колико год је он то хтео да сакрије.

Чин „мајора“ је добио због изузетно добро извршених задатака, откривања, заплена наоружања, па и неколико убистава Шиптара у ратним околностима и илегалца у мирнодопским условима. У служби Отаџбине, још од 1992. године, несебично је давао своје тело и свој ум.

Сведочење српског борца леди крв у жилама: Како смо у рејону карауле *Ђеравица* уништили групу „Делта форце“.

Иако мирнодопски, услови на граници, и сама служба је била најтежа, поготово када су Проклетије у питању. Постоји прича да је 1995. године, својом прибраношћу спасао општег покоља себе, војску, мечиће и мечку. Наиме, једно вече је војска копала рупу у коју би затрпавали смеће, и одједном је у мраку захушкало нешто, на шта је војска тада била убеђена да су људски кораци, упереним пушкама ка том месту уз повике „Војска Југославије стоји!“, нико се није одазивао, Листер је био препознатљиво затегнут као струна, али се није попео на задње две ноге (што је био знак да је животиња), него му се длака на кострешила дуж кичме, али није режао као обично и померао уши да би дао знак да је човек... Војска је због њега остала прибрана и није припуцала, па је бљесак логорске ватре открио да су то заправо мечићи и мечка, који су, хвала Богу, наставили својим путем...

Године 1998. слична ситуација код граничног камена Ц 4 у правцу карауле *Морина*, са својим керовођом, Листер је кренуо у патролу, па се попео на две ноге, у том тренутку је искочио медвед, и Листер није ни зацвилео ни залајао, тако је обучаван да не одаје свој и војников положај, медвед их је видео али је због Листеровог држања само, уз крике, протутњао даље...

За време ратног стања, никада није био уплашен, чак ни поред онолике артиљерије и авиобомби, достојанствено је држао

Граничари карауле *Кошаре* са својим верним Листером

положај. На команду „чувај“, лицу које је чувао ни ђаво није смео прићи. Поред неколико убистава које је имао за време своје службе, када год би прошао на то место где је задавио терористу, ту би се узнемирио, режао и залајао пар пута. Команда „Листер напред!“, без поговора је ишао 50 м напред и гледао лево – десно, мува му није могла промаћи на стотине метара, а ако му ветар служи, поред оштрог вида, њушио је и на километре.

Последњи пут је зацвилео на Васкрс 11. априла 1999. до краја одан уз свог тадашњег водника Ивана Васојевића, остао је до самог краја. У тој акцији на Опљазу, код Мусине Куће, гину у првом рафалу: Драг Богосављевић, Миленко Божић, Дарко Бјелобрк, Иван Васојевић и Листер... Први рафал их је пресекао, друго одељење је чуло Листерово завијање, следећи рафал када је уследио више се ништа није чуло...

„Људина“ Листер, анђеоло чувар, вечни граничар, вечни део Србије, парче територије, он је био све, завијање у коме бесмртност наглашава безумље.

Многобројни су апели за споменик палим момцима са Кошара. У Истанбулу постоји биста кучета и мачета како спавају заједно, што је симбол за слогу.

Листер свакако заслужује бисту.

„И сад кад бих отишао на караулу, чекао бих да видим, да потрчи ка мени... Да се загрлимо...“

Војнички поздрав господине „мајоре“!

(Извор и фото: *Чојство.рс*)

Писмо са Кошара

УМИРЕМО СА ЗАВЕТОМ СРБИЈИ

Најмилија моја, пишем ти са ових висока који се љубе са небом. Као што смо се некада љубили ти и ја, анђеле мој. Не тугуј најдража, ако останем овде, на овом камену. Не знам да ли ће на мом гробу изникнути заспанак, *Gentiana verna!* Али, има нешто у мени што ми не даје да устукнем. Остајем веран себи, идеалима слободе, и Србији.

Живели смо кратко, да бисмо остали овде у вечности. И мртвим рукама грлићемо српску земљу, мртвим уснама љубићемо овај последњи камен међаш.

„За ову земљу вреди погинути“, пркосећи метку! Усправан и храбар командир Тибор Церна, цикну као гуја љута, са камена љутог, светог српског знамења. Ваздиже се Тибор високо изнад Проклетија, изнад Србије, уз рамена Карађорђу, Синђелићу, Милунки и мајору Тепићу.

Најмилија моја!

Не знам да ли ћеш икада добити ово писмо, писано у тренуцима пре сигурне смрти. Знаш, мај је и наш. Град је сав у зеленилу и цвећу, граји деце и пуних кафића. Дезертери, мафијаши и татини синови јуре у циповима. Овде је снег до висине првога спрата. Леде се челик и руке. На моменте и руке и челик отказују послушност, али не и ми. Због прадеда Проккопа, Станоја, Тривуна, Петрунија и Михајла Лазара, Обилића, Милунке, светих сени на обзору историје. Овде је прва линија одбране и последњи камен отечевства. Београд је тако близу, ал' то српски несој неће да види. Мало нас је безнадежно мало. Не десет на једног, како се подсмевају српски изроди. Овде је педесет на једнога.

Не питај се да ли ћемо издржати. Ни ми не питамо себе. Морамо да издржимо, да надрастемо све планине и снегове. Од предака научисмо да будемо велики у страдању и патњи, благи и праштателни у миру. Умиремо са тим заветом Србији.

Најмилија моја!

Не тугуј, удај се и роди сина. Причај му о мојој генерацији, у просеку 1978. рођених на правом месту у погрешно време. Реци му да смо презрели смрт, страх бацили под ноге. Због највеће љубави који човек мора да има, због Отаџбине.

Збогом, збогом заувек. Караула је Нова Годзила, што гута све Земљу и ваздух, камен и нас поред камена, наше дане и снове. Све је само огањ, дим непрозирна стора што однесе Сунце и нас. Збогом у бескрају, збогом у срце историје, збогом у недра Србије.

Доћи ће нови дани, постидеће се несој расрбљени, угушиће се у клоаки слугерањства, понизног метанисања и Бога Мамона. Нови ће Срби подићи српски барјак, високо, високо, изнад свих издаја и лажи, превара и понижавања, изнад свих раскола.

Вијориће се барјак над свим српством, збрисаће границе Торова у које нас затворише душмани и људски несој, што би све да доведе на своју меру и по својој вољи. На барјаку часном блистаће имена див-јунака са Кошара.

Светолик Станковић, Лесковац

Седница изборне Скупштине ГрОр УВП Крушевац

О СВЕМУ ЗНАЧАЈНОМ ПО МАЛО

У препуној сали дидактичког кабинета, у крушевачкој касарни „Цар Лазар“ 22. марта одржана је редовна годишња скупштина УВП Крушевца, на којој су суминари резултати рада за протекли четворогодишњи период и одређени плански задаци за наредни период.

Скупштину је отворио председник Градске организације Душан Самарџић и том приликом поздравио присутне госте: председника ИзОд Зорана Вучковића, представника Команде гарнизона потпуковника Синушу Борјанића, представника 246. АБХО Љубишу Карића, заменика команданта Центра за обуку логистике потоковника Милана Терзића, заступника командира Одељења за здравствену заштиту потпоручника др Милутина Матића, представника четврте групе ФСОВО Крушевац заставника Драгана Антића, представника ГрОр РВС Слободана Лазића, представника ГрОр СУБНОР-а Илију Омића, представнике средстава јавног информисања и поверенике општина Брус, Трстеник и Варварин.

Минутом ћутања потом је одата пошта члановима Удружења преминулим између две скупштине.

Након избора радног председништва, верификационе, кандидационе и изборне комисије, председник Душан Самарџић је поднео извештај.

Самарџић је веома сажето представио бројне активности. Тежиште рада ГрОд УВП Крушевац било је усмерено на реализацију задатака из домена статусних, социјалних и здравствених проблема, као и пружања пошће КВП, на остваривању права која им по важећим прописима припадају.

Говорећи о проблемима који су битно утицали на статус војних пензионера у остваривању права из области пензијског и инвалидског осигурања, као и стамбеног обезбеђења, председник ГрОд је посебно нагласио мере које Главни одбор УВП предузима на плану очувања војно-пензионерске система и заштите права КВП, утврђених уставом и законима.

У даљем излагању председник Самарџић је таксистивно навео главне активности за протекли период: обилазак старих и болесних; обезбеђење солидарне помоћи за КВП у износу од 847.000 динара; учешће на манифестацијама поводом значајних датума из историје са полагањем венаца за Дан победе, Видовдан, Дан почетка агресије НАТО-а, Дан ослобођења и слично; учешће у обележавању Дана јединице и службе у Гарнизону, као и у раду сродних организација, које делују у Крушевцу; обележавање 8. марта; подела пакетића деци палих бораца и самохраних мајки узраста до 10 година; организација излета; традиционално такмичење у шаху и стоним тенису поводом Дана победе; дружење чланова удружења; информисање чланства и других питања од виталног значаја за наше Удружење.

Општи је закључак да је било много активности, да се оне не би могле реализовати без изузетне помоћи и сарадње Команде гарнизона Центра АБХО, 246. БАБХО, Одељења за здравствену заштиту, четврте групе фонда за СОВО, чланова Градског одбора и повереника.

Градска организација је имала подршку председника Удружења Љубомира Драгања и председника ИзОд Зорана Вучковића. Та помоћ је присутна и данас, пре свега у истрајавању да се заштите стечена права КВП и војних осигураника, обезбеђењу материјала за редовно информисање, непосредно учешће у информисању, као и помоћ у решавању текућих проблема.

Извештај Надзорног одбора о пословању Градске организације у анализираном периоду, подно је председник НО Бранко Грубић, истичући да није било неправилности у раду, да постоји сва прописана евиденција о приходима и расходима и да се води по правилнику о рачуноводству. Закључио је да се у протеклом периоду све активности ГрОд УВП Крушевац извршене у складу са Статутом УВПС и Правилником о рачуноводству, а у корист чланова УВП Крушевца.

У име ГрОд програм рада УВПС Крушевац за период 2018-2022. године, поднео је секретар ГрОд Горан Мишковић.

У дискусијама након донетих извештаја, чланови скупштине су износили махом личне проблеме, али било је и дискусија да је и поред извесног напретка здравствена заштита КВП није на потребном нивоу. Институције у војсци не прате промене законске регулативе, па су војним осигураницима, у односу

на цивилне, ускраћена многа права, хронично лоша снабдевеност лековима и недостатак материјала за оперативне захвате.

Заступник командира здравствене заштите др Матић изнео је проблем кадровске непопуњености у гарнизону амбуланти (уместо три лекара, раде само један до два), због чега се јавља и одређено незадовољство међу КВП. Као лекар у обавези је да присуствује физичким проверама, обавезе према јединицама на полигону „Пасуљанске ливаде“, присуство реферисањима и слично.

Учествујући у раду редовне Скупштине председник ИзОд Зоран Вучковић је детаљно информисао чланство удружења о битним питањима, којима се бави Главни одбор и ИзОд УВПС. Дата су исцрпна објашњења шта је војнопензионерска организација до сада урадила и шта планира да уради у наредном периоду. Говорио је шта је УВПС до сада предузео на плану укидања Закона о привременом уређивању начина исплате пензија; затим о пропустима у организацији војно-здравствене заштите, о кадровској непопуњености; превремено пензионисање врхунских медицинских стручњака...

Вучковић је присутне информисао и о стамбеној проблематици и које мере Главни одбор УВПС предузима ради побољшања стамбеног обезбеђења.

Након свечаности настављено је дружење гостију, чланова Одбора и чланова Удружења, уз организован ручак.

Мр Александар
Симоновски

Након одавања поште палим борцима, минутом ћутања, одржан је парастос, а затим су породице палих бораца упалиле свеће и положили цвеће за своје најмилије.

Отварајући комеморативни скуп, командант гарнизона пуковник Сретен Зафировић је рекао:

„Окупили смо се да

још једном одамо пошту и захвалност нашим палим борцима за слободу и част Отаџбине. Ми, њихови саборци, који смо присутни данас у овом строју, дугујемо им вечну захвалност за све што су учинили у одбрани Отаџбине, дајући највредније што су имали – своје животе, како би сачували оно што су наши преци вековима бранили на овој Балканској ветрометини. Данашњи дан, Дан сећања на оне који више нису са нама, нека буде надахнуће садашњим и будућим генерацијама, како се брани слобода отаџбине, као и опомена свима онима, који се дрзну да нам угасе огњиште, покушају да нас протерају са кућног прага и избришу наше историјско памћење“.

Поводом сећања на деветнаестогодишњицу агресије, а у сарадњи са Културним центром Крушевац и Крушевачким позористем, одржан је краћи уметнички програм.

Након комеморативног скупа уследила је посета Спомен-соби и пријем породица погинулих бораца и гостију код команданта.

Мр А. Симоновски

Сећање на агресију НАТО-а

ПРИМЕР
КАКО СЕ БРАНИ
СЛОБОДА

У Крушевцу је обележена 19-годишњица агресије НАТО-а на нашу земљу. Венце на спомен обележје палим борцима 125. моторизоване бригаде положили су породице погинулих бораца, делегације Команде гарнизона са командантом Сретенем Зафировић на челу, Управе града Крушевца са градоначелницом Јасмином Палуровић на челу, УВП Крушевац, коју су чинили потпредседник Титус Драгић, члан ГрОд Ђурђе Радмановац и члан НО Бобан Остојић, затим СРВС, Удружења РВИ, СУБНОР-а, Удружења бораца ратова 1991-1999. године, удружења за неговање слободарских традиција, Кола српских сестара.

Из МО „Бежанијски блокови 1“

ГОДИНЕ САМОПРЕГОРНОГ РАДА

Месна организација УВПС Бежанијски блокови-1 одржала је седницу изборне Скупштине 8. фебруара. Била је то месна организација Новог Београда која је прва пробила изборни лед. Седницу Скупштине отворио је председник Боривоје Гајић. Поздравио је присуство председника УВПС Љубомира Драгањаца, председника ОпОр Нови Београд Божидара Бабића, члана ОпОр Нови Београд Симеона Туманова, члана Главног одбора УВПС Бранка Петковића, председника МО „Бежанијски блокови 2“ Ђорђа Петровића, председника МО „Савски кеј“ Бранка Бакића, члана Главног Одбора УВПС Сулејмана Шахиновића председника Надзорног одбора УВПС Милета Глумца и председника МО СУБНОР-а Николу Секулића.

После одавања поште преминулима, усвојен де дневни ред и приступило се раду. Изабрано је радно председништво од три члана Мирчета Јокановић, Ђука Ивошевић и Боривоје Гајић, за записничара је изабран Сулејман Шахиновић. Изабрани су и остали органи који су потребни за рад Скупштине. Усвојен је пословник о раду Скупштине и настављен је рад по дневном реду.

Председник Боривоје Гајић поднео је извештај о четворогодишњем раду, нагласивши да ће његов извештај бити кратак, али свеобухватан, и из њега ће се видети комплетан рад месне организације и месног одбора.

Седнице месног одбора одржаване су редовно после седнице Општинског одбора, а по потреби и чешће. На седницама МО разматрани су задаци који су добијени од Општинског одбора и приступило се реализацији тих задатака. У овом мандату смо добили од Главног одбора спискове са неучлањеним војним пензионерима који живе у нашој МЗ, са задатком да их све посетимо и ко жели да га учланимо. Тај задатак одавно смо извршили готово у потпуности. За прославу десетогодишњице оснивања удружења, уједно и десетогодишњица наше месне организације, имали смо учлањених 1050 од 1150 корисника војне пензије, или 90 одсто. Осталих 10 одсто војних пензионера нису били заинтересовани да се учлане, рекао је Гајић и наставио:

„Остале планске активности за протекле четири године смо све у потпуности извршили, па сматрам да је ова месна организација у потпуности оправдала своје постојање. У овој МО сви чланови Месног одбора су бар један мандат добро радили, па многи због болести или старости више нису могли да раде. Добили су захвалницу и плакету, а они чланови Месног одбора који су били активни више од 12 година чланови добили су повељу коју додељује Главни одбор Скупштине УВПС. Таквих чланова у овој месној организацији има осам, подвукао је Гајић.

После извештаја прочитан је и план рада за 2018. годину. И извештај и план рада једногласно су усвојени. После тога приступило се избору руководећих органа месне организације.

За председника месне организације изабран је Боривоје Гајић, за потпредседника Мирчета Јокановић, а за чланове Месног одбора – Ђука Ивошевић, Ратко Чигејевић, Сулејман Шахиновић, Бранислав Ђурђевић, Вера Николић, Лазар Дукоски. За председника Општинског одбора предложен је Божидар Бабић, а за потпредседника Симеон Туманов. За члана општинског одбора изабран је Бранислав Ђурђевић.

Б. Г.

Из МО „Бежанијски блокови 2“

СВЕ ВЕЋЕ НЕЗАДОВОЉСТВО

Почетком фебруара одржана је седница Скупштине МО „Бежанијски блокови 2“ на којем је анализиран четворогодишњи рад и изабрано ново руководство које ће предводити активности војних пензионера у наредном периоду. Седници су, уз делегате, присуствовали председник УВПС Љубомир Драгањац, председник ОпОд УВП Нови Београд Божидар Бабић, председник Комисије за информисање и сарадњу са другим организацијама Симеон Туманов, чланови Главног одбора Скупштине УВПС Бранко Петковић и Сулејман Шахиновић и председник МО „Савски кеј“ Бранко Бакић.

Извештај о активностима у протеклом периоду поднео је председник МО Ђорђе Петровић. Он је истакао да се МО у раду руководила преваходно интересовању и интересима корисника војне пензије. Описујући четворогодишњи период, нагласио је да су се активности чланова одвијале у веома сложеним условима. Проблеми се gomilaју, а њихово решавање тече успорено или се игноришу. Ситуација после доношења привременог закона којим су драстично смањене пензије, постаје све неподношљивија, што изазива велико незадовољство војних пензионера. Очекује се да се о спорном закону, на основу уставне иницијативе поднете пре две године, изјасни Уставни суд Србије, јер војни пензионери очекују правду.

У области здравственог осигурања ситуација везана за лекове била је веома алармантна. Удружење војних пензионера Србије, с тим у вези, било је веома одлучно, упорно захтевајући да се боловања професионалних припадника система одбране до 30 дана не исплаћују из средстава планираних за здравство, већ да је то, на основу закона, обавеза послодавца, то јест Министарства одбране.

Описујући проблеме с којима се суочавају корисници војне пензије Ђорђе Петровић је употребио реченицу да се „они крећу низбрдо“. То се може протумачити чињеницом да се права војних пензионера све више урушавају, упркос напретку који се остварује у држави и друштву. Шта ће се догађати у блиској будућности остаје да се види.

Статусна, социјална и егзистенцијална питања заокупљивала су пажњу МО „Бежанијски блокови 2“. Развијању патриотизма и неговању војничких традиција такође је поклоњена дужна пажња. Чланови учествују у многим манифеста-

цијама, укључујући и одавању поште борцима НОР на Спомен-обележју Сремског фронта.

Услови за рад нису погодвали активностима чланова МО. Услед недостатка простора за рад, корисници војне пензије не могу благовремено да буду информисани о проблемима које их тиште. Стога је још једном актуелизован захтев да се пронађе одговарајућа просторија за рад те месне организације.

У каквој су ситуацији војни пензионери на пластичан начин дочарао је заставник прве класе у пензији Берислав Јовановић, предочавајући материјалну ситуацију своје породице. Навео је примања, али и које је све дужности обављао током службе, укључујући и рад у острвском безусловном гарнизону.

Председник УВПС Љубомир Драгањац обавестио је окупљене војне пензионере о новим чињеницама везаним за остварење урушених права. Он је рекао да ће ускоро при ВМЦ Карабурма бити формиран Геронтолошки центар за смештај око 250 војних пензионера. Заложо се за што скорije увођење картица у војном здравству, чиме би се омогућило издавање електронских рецепата. Напоменуто је да је, када је реч о здравственом обезбеђењу, још тежа ситуација у унутрашњости Србије, где су војни лекари оптерећени администрацијом и војничким задацима.

Драгањац се посебно осврнуо на смањење пензија, наглашавајући да су минимална повећања у претходне три године, додатно смањена на основу слова привременог закона, што изазива огромно незадовољство војних пензионера. Удружење ће, према речима председника, предузети све мере како би пензије биле враћене на ранији ниво јер оне су зарађене.

За председника МО за период од четири године поново је изабран Ђорђе Петровић, а за заменика Радослав Владић. Делегати су усвојили предлог да се пружи подршка Божидару Бабићу за председника и Симеона Туманова, за заменика председника Општинског одбора УВП Нови Београд.

3. П.

Новобеоградска месна организација „Младост”

НЕОПХОДАН ПРОСТОР ЗА РАД

У Месној организацији „Младост” 7. марта одржана је седница изборне Скупштине. Скуп је отворио председник МО Бранко Петковић и на почетку поздравио присутне, посебно Божидара Бабић, председника ОпОд УВПС Нови Београд, Бранка Бакића, председника МеОр „Савски Кеј” и Ђорђа Петровића, председника МеОр „Бежанијски блокови” - 2.

Након одавања поште корисницима војне пензије преминулим у претходном периоду, једногласно је усвојен предлог састава радних тела Скупштине. Радно председништво је потом констатовало да Скупштина има кворум и да су све њене одлуке пуноважне. Присутни су једногласно усвојили предложени дневни ред и пословник о раду седнице изборне Скупштине.

Извештај о раду Месне организације и МеОд за четворогодишњи период поднео је председник Месног одбора „Младост” Бранко Петковић. Он је посебно истакао успешну реализацију планираних задатака и обавеза добијених од Општинског одбора УВПС Нови Београд, пружање непосредне помоћи члановима МОр у решавању наплате дугова од 2008. до 2015. године, потешкоће и слабости у здравственом збрињавању војних осигураника, уз присутну неизвесност у вези са доношењем новог Закона о здравственом осигурању војних осигураника, обавезе везане за доградњу организационе структуре УВПС Нови Београд и потребу још интензивнијег информисања чланова МеОр... Месна организација нема ни минималне просторне услове за рад, КВП већ четврту годину оптерећује примена Закона о умањењу пензија, чије се позитивно решење још не назире. Ваља испољити још веће акционо јединство у решавању задатака у наредном периоду, уз коришћење досадашњег искуства.

Подржавајући поднети извештај уследио је мањи број дискусија у којима је посебно истакнуто да војни пензионери треба да буду укључени у израду Закона о пензијско инвалидском осигурању војних осигураника, потреби отварања центра за збрињавање старијих војних пензионера...

Пригодним обраћањем присутне је поздравио Божидар Бабић, председник ОпОд. УВПС Нови Београд. Подржао је поднети извештај и похвалио је добре припреме и успешан ток рада седнице изборне Скупштине. У даљем излагању посебно је нагласио да се мора учинити све да се одржи динамика и правилан садржај рада удружења на свим нивоима организовања, да актуелне проблеме и у наредном периоду треба решавати легалним путем, да нема наговештаја до када ће трајати садашње умањење пензија и да нема сврхе водити судски спор...

Након завршене расправе, једногласно је усвојен извештај о четворогодишњем раду МеОр „Младост”.

На основу извршених консултација и статутарних одредаби Скупштина је једногласно усвојила све предлоге кандидационе комисије за избор појединаца и органа на свим нивоима. За председника месне организације „Младост” изабран је Бранко Петковић, за потпредседника – Бојо Богићевић. Изабрани Месни одбор бројаће 13 чланова, а 13 чланова делегирано је за Скупштину општинске организација Н. Београд.

За председник Општинске организације УВПС Н. Београд предложен је Божидар Бабић, за потпредседника Љубиша Јовановић, и за члана ОпОд Бранко Петковић.

Изабрани председник МеОд. „Младост” Бранко Петковић захвалио је на указаном поверењу, позвао је чланове МеОр, посебно чланове МеОд, да уложе максимум напора у решавању бројних задатака у наредном периоду, уз напомену да ће конкретан план рада бити донет на конститутивној седници месног одбора.

Душан Драгичевић

Седница Скупштине МО „Бежанијска коса”

УКИНУТИ РАЗЛИКЕ У ВИСИНИ ПЕНЗИЈА

Скупштину је отворио председник МО УВПС „Бежанијска коса” Мирослав Марковић, поздравио госте, предложио одавање почаста преминулим члановима УВПС, упознао присутне са пословником о раду изборне Скупштине и предложио избор радног председништва: Коста Новаковић, Милан Калчић и Мирослав Марковић.

Радно председништво је предложило дневни ред, који је једногласно усвојен и даљи ток седнице је био према дневном реду, организовано – све у складу са Статутом УВПС.

Мирослав Марковић, досадашњи председник Месне организације је у реферату указао на основне резултате у четворогодишњем раду и апострофирао проблеме. Коста Новаковић је указао на проблем укључивања нових чланова у УВПС и принцип како би се то могло побољшати. Он инсистира на повећању непосредно бираних чланова општинског одбора од 4 на 6 чланова.

Војислав Лазаревић,

сматра да би људи требало да се одреде или за удружење или за странке. Слободан Петковић, потпредседник Извршног одбора ГО УВПС указао је да се важни проблеми не могу решавати на улици. Навео је активности које се спроводе преко Главног и Извршног одбора УВПС. Остоја Поповић, члан месне организације и Извршног одбора ГО УВПС, истакао је основне показатеље у вези са решавањем проблема неисплаћеног дуга пензионера 2004, 2008. године и социјалне помоћи.

Момир Остојић, члан месне организације, указао је на погоршање положаја војних пензионера, предложио да се уведе нови начин одређивања војних пензија, јединствено за све пензионере без обзира на време пензионисања, да не буде разлике између старих и нових пензионера. Такође је предложио оснивање Агенције за обезбеђење уз учешће војних пензионера.

Председник ОпОд Божидар Бабић, изразио је задовољство

што је припрема седнице Скупштине добро обављена и дотадашњим радом Месне организације „Бежанијска коса”. Истакао је потребу враћања војних пензионера у систем Фонда за СОВО. Подвукао је да месним одборима треба створити просторне услове за рад и да у руководство треба изабрати људе који желе и могу да раде у корист војнопензионерске популације.

Члан Месне организације Жарко Михајловић је у дискусији истакао да није лако организовати протесте, што је поткрепило искуством Удружења војних бескућника. Наиме, нема подршке довољног броја чланства и онда се коопромићује свака иницијатива те врсте.

Новоизабрани председник Милан Калчић, захвалио је на избору, изнео предлог тежишних задатака, истакао потребу конкретне активности и задужења чланова новог Месног одбора УВПС „Бежанијска коса” по конкретним питањима и активностима.

Осмомартовско дружење

ДРУГАРСКО ВЕЧЕ

Поводом Дана жена Општински одбор УВПС Земун за породичне пензионерке жена у својим просторијама организовао је дружење уз скроман коктел. Председник ОпОд Цветко Јокановић уручио је пригодне поклоне, а затим је у срдачној атмосфери настављено дружење.

У просторијама ресторана Дома ваздухопловства одржано је потом другарско вече за чланове Удружења, уз скроман мени и добру музику. На крају је договорено да се убудуће за Дан жена сваке године организује другарско вече.

Т. Митушев

Скупштина МО „Париске комуне“

НОВИ ВЕТРОВИ

За МО „Париске комуне“ на Новом Београду најбоље пристаје одредница да свему ономе што се догађало минулих месеци лични на птицу феникс која се издигла из пепела. Раније руководство је занемарило потребе корисника војне пензије и неактивним односом проузроковало да се рад месне организације умртви. Та организација постојала је само као пусто слово на папиру. Ни председник ни остали чланови тог месног одбора за собом нису оставили било који писани траг, тако да је било веома тешко реконструисати оно што је годинама урушавано.

Општински одбор УВП Нови Београд није се мирио таквом ситуацијом, па је одлучно предузео мере да се околности промене. Уз помоћ неколико чланова закуцали су на врата многих војних пензионера објашњавајући потребу да се активности те месне организације наставе. Та активност наишла је на прави одјек јер је сушта истина да су војни пензионери веома заинтересовани за рад организације која им помаже у остваривању законом утврђених, а нарушених права.

Пажљиво је припремана седница изборне Скупштине која значи преокрет какав се очекивао. Разумљиво је онда што је „претресен“ сваки детаљ везан за одржавање седнице Скупштине, како се ниједан потез не би косио са Статутом УВПС и како би све протекло у складу са интересима војнопензионерске популације.

Уједно, то је до сада једина седница Скупштине у којој није поднет званичан извештај, јер раније руководство није о својим активностима ништа написало. Свеједно, то је надокнађено разговорама и информисањем које је одржао лично председник УВПС Љубомир Драгањац. Окупљени представници месне организације могли су из прве руке да чују шта је удружење предузимало у претходном периоду и шта чини како би се вратила урушена права корисника војне пензије. Зато није нимало чудно што је председнику Драгањцу на завршетку излагања упућен аплауз.

Недостатак извештаја, по свему судећи, надокнађен је добро припремљеним планом рада за текућу годину. Из слова тог документа могло се схватити колико је војним пензионерима стало да добро ради њихово удружење.

Предлози за ново руководство месне организације прихваћени су једногласно. Нови председник је Бранко Караћ, а његов заменик Милорад Марковић. За чланове Месног одбора УВП „Париске комуне“ изабрани су Душан Балабан, Ђуро Дракулић, Владимир Ђурашковић, Цветан Котевски и Љубомир Сантрач. Делегати су листом предложили Божидара Бабића за председника и Симеона Туманова за потпредседника ОпОд УВП Нови Београд.

3. П.

Обележавање
Дана жена у
ПиротуДРУЖЕЊЕ И
ДАРИВАЊЕ

Пракса је од пре три године у Градском удружењу војних пензионера у Пироту да се поводом Дана жена, организује мала свечаност и пријем код председника удружења за супруге преминулих војних пензионера. То је учињено и овог 8. марта за око двадесетак жена. Председник ГрОд УВП Драган Петровић примио је супруге у читаоници Народне библиотеке у Пироту.

Мало подсећања на исто-

рију, а онда је свакој жени председник уручио скроман поклон и по стручак каранфила. За све је та мала свечаност била посебан доживљај. Супруге умрлих пензионера нису заборављене.

Примајући дар из руку председника Петровића нису могле да сакрију задовољство Јагода Павловић, Невенка Панић и Бранка Ђорђевић, али ни сузе у очима.

Петровић није пропустио да и овом приликом каже како су врата удружења за све њих увек широм отворена. „Дођите и затражите било које врсте помоћи. Удружење постоји због вас и свих чланова УВПС“ казао је Петровић.

На крају свечаности организована је и закуска за присутне.

С. Панакијевски

Осмомартовско
дружење у
КрушевцуКАРАНФИЛ
НА ДАР

Градски одбор УВПС Крушевац, 8. марта ове године организовао је поводом Дана жена дружење за припаднице лепшег пола – породичне пензионерке.

Скромно, али достојанствено у ресторану „Етно кућа“, обележен је и ове године међународни Дан жена.

Тој активности се одазвало тридесетак жена. Председник ГрОд Душан Самарџић са члановима ГрОд, побринуо се за пријатно дружење жена, а каранфили, честитке и жеље за добро

здравље, дуг живот, личну и породичну срећу, пријатну атмосферу учинили су још пријатнијом, што се и видело на задовољним лицима присутних припадница лепшег пола.

Чланови ГрОд УВПС Крушевац позвали су на дружење и припаднице особља Гарнизонске амбуланте касарне „Цар Лазар“ у Крушевцу. У поподневним часовима чланови ГрОд посетили су десетак жена, које из здравствених разлога нису могле да се одазову прослави.

Велику заслугу у реализацији ове активности има власник ресторана „Етно кућа“, који је уступио салу, без надокнаде.

Посредством РТК Крушевац 7. и 8. марта женама из Градске организације УВПС Крушевац, упућене су честитке, тако да ниједна припадница лепшег пола није била заборављена.

Мр А. Симоновски

Свечано обележен
Дан жена у НишуДРУЖЕЊЕ И
ДАРИВАЊЕ

Градски одбор УВПС Ниш, организовао је пријем поводом 8. марта. Пријему су присуствовале чланице удружења из свих месних организација, тако да је то, за неко време, била Градска организација у малом.

Даме су, укратко, обавештене

о раду удружења, а указане су им могућности у областима у којима могу највише да испоље своју активност у оквиру рада организације. Позване су да се пријаве за излете, где је дружење својеврстан лек за душу.

Поновно је покренуто питање за оснивање актива жена, са циљем да се чланице УВПС што више активирају, да чешће долазе у удружење и да учествују у другим активностима.

Уз пригодно послужење и даривање цвећа, дружење је било веома пријатно

3. Јашовић

Са седнице изборне Скупштине МО „Савски кеј“

ВЕЛИКИ УЧИНАК
И РЕАЛНИ ПЛАН

На седници изборне Скупштине МО „Савски кеј“, одржаној 13. марта, за председника те организације поново је изабран Бранко Бакић, за потпредседника Владимир Благојевић, а за чланове Месног одбора Александар Антонић, Јелена Вукајлија, Славољуб Анђелковић, Радојица Гомилановић, Момир Ковачевић, Зоран Рашић и Драган Чичановић. За председника Општинског одбора УВПС предложен је Божидар Бабић, а за потпредседника Си-меон Туманов.

У извештају за четворогодишњи период сумирани су резултати, а и неке слабости. Услови у којима су радили били су, а и сада су, врло сложени. Сталном погоршању услова у којима делује удружење значајно је допринео и закон о „привременом“ смањењу пензија од 1. новембра 2014. године

и укидање члана 80 Б Закона о ПИО, којим је предвиђено усклађивање пензија два пута годишње (пролеће-јесен) због инфлације и трошкова живота. Старосна структура и смањење броја чланова, такође спадају у неповољне услове. Више од 55 одсто чланства у девето је или десетој деценији живота. Пре осам година та МО бројала је око 600 чланова, а данас око 300. Дуг од 11,06 одсто почео је да се наплаћује тек после седам година и осам месеци упорне борбе. Удружење се током извештајног периода појачано бавило решавањем социјалних, статусних, здравствених, стамбених и других проблема.

Значајну активност испољили смо током 2016. године, током прикупљања потписа за народну иницијативу за укидање закона о смањењу пензија. Прикупили смо близу 700 потписа, готово двоструко више од броја чланова, чиме смо се сврстали међу најуспешније месне организације, подвукао је Бакић и наставио:

После смрти дугогодишњег председника Општинске организације УВП Константина Арсеновића, почетком 2017. године, испољене су бројне слабости, после чега су донете важне одлуке. Успешно је одржана седница Скупштине, изабран нови председник Општинске организације, извршене промене у организацији месних организација, тако да сада делује 11 месних органи-

зација... У променама и оздрављењу Општинске организације Нови Београд дали смо запажени допринос. Реализовали смо све планске активности и у томе нисмо имали веће слабости.

На седници је испољена потреба да се избором кадрова допринесе пуном јединству удружења. Посебно је наглашено да се манифестује све веће незадовољство војних пензионера што се спорни закон не укида, јер његова привременост траје више од три године. Нарочито је апострофирана изјава министра финансија да је пензија социјална категорија, на коју, нажалост, није реаговала Влада републике Србије. Удружење је, према оцени присутних, енергично реаговало, али и врло достојанствено. После обраћања председника УВПС Љубомира Драгања Влади РС и одговора

може се „прочитати“ да постоје значајни отпори за укидање „привременог“ закона. С друге стране то указује да је потребно потпуно јединство у редовима УВПС и подршка руководства Удружења, које на основу закона и Устава, дакле у институционалној систему, чини напоре за решавање проблема што оптерећују чланство.

Посебно је тешка стамбена ситуација јер је око 4000 корисника војне пензије без крова над главом, али се очекује да се изградњом 30.000 станова за војску, полицију и БИА, у већој мери тај проблем ублажи.

Уз смањење пензија здравствена проблематика посебно заокупља чланове УВПС. Та област оптерећена је одређеним проблемима, али има и позитивних помака. Наиме, ове године је престало финансирање боловања професионалних припадника до 30 дана из средстава здравственог осигурања намењеног за лекове и санитарски потрошни материјал. То се већ осетило бољом снабдевености војних здравствених установа лековима.

Значајна активност удружења у решавању статуса војних осигураника је и настојање да се донесе нови закон о социјалном и инвалидском осигурању, којим би се војни пензионери издвојили из Републичког фонда ПИО, дакле повратак на раније стање (пре 1. 1. 2008), иако има великих отпора, има и наде јер је то у интересу пре свега будућих пензионера Војске Србије.

На крају је прочитан план рада за наредни период у којем је наглашена обавеза обиласка болесних и vremешних пензионера, затим активности на решавању нагомиланих проблема војних пензионера и информисање чланова о новинама у области ма које их тиште.

Б. Бакић

Из МО УВП Батајница

НАСТАВАК
КОНТИНУИТЕТА У
РАДУ

У просторијама МЗ Батајница у свечаној сали за венчање 9. марта одржана је седница изборне Скупштине МО Батајница.

Седници Скупштине присуствовали су, Цветко Јокановић, председник ОпО УВП Земун, Славо Дошеновић, заменик председника и Трајче Матушев, секретар ОпО, председник Удружења пензионера Батајница Предраг Штулић и представници завичајног удружења „Ђира“, Личка калдрма из Крајине. Скупштином је председавало радно председништво у саставу Драгош Бадњар, Саво Богуновић и Момир Котлаја. Драгош Бадњар је на почетку поздравио присутне и позвао их да минутом ћутања одају пошту преминулим војним пензионерима између две седнице.

Према устаљеном дневном реду, након избора радних тела, председник МО Драгош Бадњар поднео је извештај о раду за протекле четири године. У извештају је поред осталог истакнуто да је реализован велики број задатака на плану решавања статусних питања војних пензионера, сарадњи на терену, признањима које је ова организација добила – три повеље и три плакете, а посебно што је трећи пут проглашена на нивоу ОпО УВП Земун као најбоља и добила пехар у трајно власништво.

За дискусију су се јавили Момир Котлаја који је говорио о дружењу као леку за човека у трећем добу живота, Рефик Спахић је говорио о информисању и признањима, Славо Дошеновић о сарадњи на терену, Нинко Радић је инсистирао на предлозима за брже и боље решавање нерешених питања војних пензионера, као што су неисплаћене повишице, умањење пензија, укидање таксе на оружје... Затим је Жељко Бурсаћ говорио о потреби уједињења удружења и здравственој проблематици.

Скуп је поздравио председник ОпО УВП Земун Цветко Јокановић, истичући резултате које је постигла ова месна организација, те проблемима у вези са решавањем статусних питања војних пензионера.

На седници је изабрано ново руководство МО. За председника је изабран Рефик Спахић, за потпредседника Нинко Радић, повереник за Угриновце биће Божо Квргић. Такође су и изабрани делегати за изборну скупштину ОпО УВП Земун.

На крају седнице Скупштине присутнима се обратио нови председник МО Рефик Спахић који се захвалио на указаном поверењу, позвао присутне на сарадњу и помоћ, захвалио се досадашњем председнику МО Драгошу Бадњару за све што је урадио за удружење, пожелио му добро здравље и да колегама и даље помаже у раду. Скупштина је завршила рад уз коктел и поруку да ће та организација у наредном периоду више и боље радити, у циљу очувања удружења и бржег решавања статусних питања војнопензионерске популације.

Р. С.

Час историје о Вери Благојевић и другим родољубеима

ДОБРА ДЕЛА СЕ НЕ ЗАБОРАВЉАЈУ

Прошло је 65 година како је Вера Благојевић постхумно проглашена за народног хероја. Као млада скојевка и комуниста многимима је служила за пример како се воли и бори за слободу и своју земљу. Њена храброст је трајала до почетка 1942. године, када су је ухватили четници и, после жестоког мучења, предали Немцима који су наставили својим методама да је муче. Без обзира на све страхоте силе кроз које је прошла, Вера није одала ниједног свог друга. Из Немачког логора на Старом граду у Шапцу, са групом другова, пребачена је на стратиште Шицара у кленачком атару, где је стрељана са још око две хиљаде недужних грађана и припадника Мачванског партизанског одреда.

На месту где су стрељани недужни грађани, 1960 године подигнуто је спомен-обележје, где се сваке године, 18. марта, окупљају грађани, борци, припадници Војске Србије, чланови више

удружења, да одају пошту и поклоне се сенима невино страдалих родољуба.

Ове године, због лоших временских услова, нису се венци полагаали на самом спомен-обележју, већ су сви венци, било их је десетак, војним возилом пребачени су на Шицару, где их је у име присутних положила заједничка делегација

Слово о Вери Благојевић није изостало. У једној учионици у ОШ „23. октобар“ у Кленку, одржан је час историје посвећен нашој хероини и осталим родољубима. Веома надахнуто и садржајно говорили су и подсетили нас на време Vere Благојевић председници бораčkih организација Шапца, Богатића и Руме. Председник СУБНОР-а Рума дао је обећање да ће се потрудити да се прилазни пут и само спомен-обележје уреде и доведу у стање које одговара делима палих бораца и грађана.

Стеван Стојановић

ПИСМА

Из угла војног
пензионера

УКИНИТЕ СПОРНИ ЗАКОН

Овим текстом не упућујем захтев надлежнима да повећају пензију. Бијасмо ли ми сви (можда) сагласни да се део наше пензије, наводно, законским путем издвоји за јачање нашег финансијског система, што ми је и на последњем извештају писало. Законом умањена пензија - докле. Скупштина функционише сасвим нормално. Наш бивши премијер, сада председник, рече и често понавља да је фискални систем у позитиви и треба га надограђивати, а суфицит Народне банке (седиште наше валуте, и фискалне консолидације) – позамашан.

Повећа Влада плате одређеним категоријама службеника у јавном сектору, што је и требало јер оде свет у свет, па ту чељад ваља задржати. Шта то би са нама војним пензионерима (ништа). Учествовали ми у консолидацији са свим јавним похвалама, а о укидању законске одредбе о умањењу пензија ни речи.

Изградисмо бање, не све, али добар део. У Звоначкој бањи која је за пример, лекари специјалисти кажу озбиљно си болестан. Кад оно нема возила до Београда за контролу на ВМА. Поднесем захтев за проценат инвалидности (пензионисан сам као трајно неспособан за војну службу 30%). Садашња комисија дала 50% ретроактивно без права на надокнаду група. Закон о мирнодопским војним инвалидима поделио то у групе и проценте, и нигде не помиње да немам права на новчану надокнаду.

Димитрије Ракић

Помен првом
српском пилоту

НЕУСТРАШИВИ ЛЕТАЧ

Поменом и полагањем венаца и цвећа на гроб наредника Михаила Петровића, 20. марта је на Новом гробљу у Београду обележена 105. годишњица смрти првог српског пилота и прве жртве у историји српског ваздухопловства.

На гроб наредника Петровића цвеће је положио начелник Штаба Ратног ваздухопловства и ПВО пуковник Александар Бјелић, а венце и цвеће су положили и делегације Удружења пензионисаних војних летача и падобранаца Србије, Завичајног удружења „Михаило Петро-

вић” из Влакче, Ваздухопловне фондације „Михаило Петровић”, Удружења пилота „Курјаци са Ушћа”, потомци и поштоваоци.

Помен првом српском војном пилоту служио је јереј Алексан-

дар Затезало из Команде РВ и ПВО. Потом је у Команди РВ и ПВО у Земуну, пуковник Бјелић приредио пријем.

Поводом годишњице страдања првог српског пилота у Дому ваздухопловства у Земуну отво-

рена је изложба „Сећање на ваздухопловне жртве”.

Наредник Михаило Петровић, први српски пилот са дипломом, трагично је настрадао 20. марта 1913. у борбеном лету код Скадра у Првом балканском рату.

Михаило Петровић је био пилот са дозволом број један. Његова пилотска диплома ФАИ (Међународне ваздухопловне федерације) носи број 979 од јуна 1912. године, а код нас број један.

Припадао је првој групи од шест српских пилота школованих у Француској 1912. године. На Фарманову пилотску школу у Француској се уписао када је српска војска 1912. године позвала добровољце да се пријаве за пилотску обуку. Завршне испите је положио месец дана пре осталих из групе.

З. Г.

Сусрет инжињераца свих генерација

КАКО ЈЕ ПОСТИГНУТ РЕКОРД

Некада родовски празник, 7. март – Дан инжињерије ЈНА, не може и неће бити заборављен, све док је живих инжињераца из тог периода. За његово трајање брине се неколико стотина старих инжињераца, војних пензионера. Они се кроз годишње сусрете сећају инжињеријских доживљаја и са радошћу препричавају срећне догађаје и успехе у обнови и изградњи земље. Ове године, у београдском хотелу „Бристол“, своје доживљаје препричавало је њих више од десет.

Скуп је отворио и присутне бираним речима поздравио овогодишњи организатор Никола Николовски. Он је, на почетку, замолио присутне да минутом ћутања одају пошту преминули колегама између два сусрета. Да подсетимо, ове године није било легенди инжињерије Мише Лемајића и Ђорђа Бујака. Још једном – слава им.

Међу учесницима овогодишњег септембарског сусрета било је и инжињераца који до сада нису долазили. Са својим колегама они су изме-

њали сећања и били радосни због виђења са многима које дуго нису видели.

Сваки нови инжињерац имао је друговима да исприча своју инжињеријску животну причу, којом се и данас поноси. Тако је веома расположени Божидар Андрејић, на пример, испричао свој доживљај, којег се и данас радо сећа. На једној вежби на Сави између Босанског и Славонског брода, каже он, склопио је понтонски мост за само 36 минута, а норма је 360 минута. Многим на вежби није било јасно да се мост преко велике реке може склопити десет пута брже од норме, али било је тако.

Овај пример само је позив инжињерцима да се на идућем сусрету чује до сада не-испричани догађај.

Овогодишњем сусрету, из оправданих разлога, није присуствовао дугогодишњи организатор сусрета Милош Чавић, али се са ВМА телефонском интересовао како се одвија сусрет, ко је све дошао и слично. Колеге су му пожелеле брзо оздрављење.

Стеван Стојановић

Из УВП Шабац

ВЕСЕЛО ДРУЖЕЊЕ

Иове године Удружење војних пензионера у Шапцу организовало је традиционално обележавање Дана жена.

Поздрављајући присутне, председник ГрОд УВПС Ђорђе Момчиловић подсетио је на

историју 8. марта, а затим, у име Градског одбора УВП, пожеleo окупљеним женама друг и срећан живот и добро здравље њима и њиховим породицама.

И овом приликом женама је дариван карамфил, а уручени су им и пригодни поклони.

Свечаности су присуствовали сви чланови Градског одбора. За овај сусрет Удружење је припремило пригодну закуску и пиће.

С. Стојановић

Из рада Удружења војних пензионера Црне Горе

ПОЧИЊУ ИЗБОРИ

УПодгорици је одржана сједница Управног одбора Удружења војних пензионера Црне Горе, којом је председавао, председник Павле Бандовић. На дневном реду: извештај о раду општинских организација између двије сједнице, разматрање социјалне и стамбене проблематике и предстојећи избори.

Сједницу је отворио председник и кратко реферисао о раду Управног одбора, а затим су представници општинских организација говорили о реализацији закључака са седнице годишње Скупштине и на које потешкоће наилазе у свом раду. Затим се прешло на социјалне случајеве појединаца, који имају мале пензије, на пензионере инвалиде који су без стана, па им кирије оптерећују ионако мали кућни буџет.

Из општинских организација приспјело је двестак картона са подацима из којих се види да су поједини војни пензионери доспјели у зону социјале.

Тим пензионерима додјелиће се једнократна новчана помоћ, а за обезбеђење новчаних средстава притекло је у помоћ и Министарство одбране, на чему су им у Удружењу захвални, јер

воде рачуна о ветеранима.

Прешло се на дискусију о незаобилазној стамбеној проблематици. Потпредседник Жељко Вукић информисао је присутне да је Министарство одбране издвојило средства да се у овој години граде станови за Министарство, Војску и војне пензионере у Даниловграду и Подгорици, те се очекује да ће и дио пензионера добити станове.

Приоритетно питање у првој половини године су избори на свим нивоима Удружења. У општинским организацијама обавиће се избори у априлу и мају а на нивоу централе – у другој половини јуна.

Изборе ће бити реализовани у складу са Статутом. За председнике општинских организација и општинских одбора бираће се пензионери који могу значајно допринети успешном раду организација. За делегате изборне Скупштине Удружења и њене органе, општински одбори правовремено ће доставити предлоге кандидационе комисији за УПОД, НО и комисије.

На крају су усвојени закључци и задаци за наведене активности.

Радивоје Здравковић

Рапорт из Подгорице

ВЕЧЕ ИСПУЊЕНО ЉУБАВЉУ

Удружење војних пензионера и ове године за своје животне сапутнице организовало је пријем и другарско вече у Подгорици, поводом Дана жена.

То је посебан празник, дан љубави, поштовања и дружења са љепшим полом. Оне су у миру и рату подносиле заједно са супружницима подофицирима и официрима све напоре војничког живота и селиле се при прекомандама. Оне су подизале дјецу док су супружници били на школовању, терену и у рату, рекао нам је један од саговорника. Зато супружници имају људску и моралну обавезу да их воле, чувају и поштују. Оне то заслужују.

Другарско вече одржано је у ресторану „13 јул“. Даме, свечано одевене на улазу дочекују Драгица Шљивић и Радивоје Здравковић, уручују им цвијеће и коверту са лутријом.

Пристигле госте поздравља председник Удружења војних

пензионера Црне Горе Павле Бандовић, зајелевши им добродошлицу и лијепу забаву.

Музика одлична, вечера такође, гости расположени. По чашица, двије и расположење навире. Играло се, пјевало а у паузи лутрија. Читајући пјесме љубавне поезије у знак поштовања према другарицама, програм је употпунило неколико књижевника.

Програм се наставља, смењују се пјесме, забавне, народне, а нешто и за душу који обожавају плес, али и оних који заиграше мораваца.

При крају музичар засвира и запјева пјесму, коју као у хору отпјеваше сви – Југославија.

Поноћ, сви пошоше своме дому расположени, видели се, поразговарали, питали за оне који нијесу могли доћи.

Прође им вече испуњено весељем и љубављу.

Р. Здравковић

105 година Приморског аеропланског одреда

СРПСКА АВИЈАЦИЈА У ОПЕРАЦИЈАМА КОД СКАДРА

Извршавајући ратне задатке у операцијама код Скадра, српска авијација имала је борбено крштење, ушла је у светску ваздухопловну историја као прва борбена јединица авијације на Европском ратишту. Тај велики јубилеј, прва искуства о борбеној употреби и свим проблемима који су са тим ишли, понос али и велика туга због губитка првог српског пилота наредника Михаила Петровића, обележили су ту ратну епизоду.

На почетку Првог балканског рата 1912. године, Србија је набавила прве авионе и формирала Ратно ваздухопловство. Било је то осам авиона купљених у Француској, два из Русије и два из ратног плена намењена Турској. Укупно 12 авиона. За оно време то је била импозантна ваздухопловна снага.

Почетни период рата против Турске већ је био завршен када је 19. фебруара 1913, први командант Ваздухопловне команде мајор Коста Милетић успео да поднесе рапорт начелнику Штаба Врховне команде генералу Живојину Мишићу како је авијација спремна за ратна дејства.

У то време, покретни, маневарски рат се претворио у позициони рат, јер су се балканским савезницима, који су хтели да избаце Турску из Европе, на путу нашле три велике тврђаве. Нису то, наравно, биле старинске тврђаве са зиданим бедемима и витким кулама. То су биле модерне појасне тврђаве десетине километара у пречнику са мноштвом бетонских форова, казамата и бункера које је бранила моћна артиљерија и мноштво митраљеца са по три или четири пешадијске дивизије.

Црногорска војска позвала у помоћ српску војску

Пред бугарским снагама, које су надирале ка Цариграду и Босфору, испречило се Једрене. Пред грчким снагама у Епиру, тврђава Јањина, а пред Црногорском војском утврђење Скадар. Српска војска није пред собом имала та модерна дела фортификације али је морала да учествује у савлађивању две од њих.

Бугарска није могла да заузме Једрене, па је замолила Србију за помоћ. Упућена је готово цела Друга армија генерала Степе Степановића, уз додатак опсадне артиљерије, какву Бугари тада нису имали. Једрене је ослобођено уз много губитака, али узалуд. У Другом балканском рату Турци су га поново заузели, јер су Бугари бацили све своје снаге у вероломни и подли напад на своје дотадашње савезнике Србе и Грке.

Црногорска војска, нашавши се пред заиста врло тешким задатком заузимања Скадра, позвала је у помоћ Српску војску. Србија је пожурила да велике снаге учествује у ослобађању Скадра.

Пре свега, још почетком тог рата, кад су ослобођени Косово и Метохија, Трећа српска армија је упутила два одреда да преко

Мајор Коста Милетић

планина прећу у северну Албанију, који су заузели Љеш, Тирану и Драч, избили су на обалу Јадранског мора и дошли за леђа Скадру и одмах се укључили у опсаду, затворивши га са јужне стране. Та два одреда српске војске обједињена су у тзв. Приморске трупе под командом пуковника Дамјановића.

Скадар беше добро утврђен и брањен великим турско-арбанашким снагама под командом Есад паше. Не само људи, утврдила га је и природа каменитим врлетима и мочварама. Црногорској војсци и српским Приморским трупама ваљало је послати помоћ у пешадији, инжењерији, артиљерији, па и авијацији.

Како је већ била ослобођена железничка пруга кроз Македонију до Солуна, српска влада и генералштаб одлучили су да пошаљу велику војну јединицу под командом генерала Петра Бојовића, коју су назвали „кор“, јер је по својим снагама био готово равн корпусу. Био је то Приморски кор српске војске, који је из Солуна, помоћу савезничких грчких бродова, запливио око Грчке, кроз Коринтски канал до албанске обале у Медовски залив, у залеђу Скадра.

Због буре потонуо брод „Апостолос“

Било је предвиђено да састав експедиционог кора буде: 30.450 војника, 4.697 коња, 3.714 волова, 41 топ са 90 кара, 20 ми-

траљеца, 4 аероплана, 1.905 кола.

Нажалост ова јачина није достигнута јер је транспорт бродовима прекинут од, како бисмо ми данас рекли, „Међународне заједнице“ на иницијативу Италије и Аустро-Угарске.

Због свега овога су трупе Приморског кора стигле под Скадар у овој јачини: 17.000 војника, 11 брдских топова, 12 пољских топова, 12 хаубица калибра 120 мм, 5 дугачких опсадних топова 120 мм, 3.260 коња и волова и 4 аероплана.

Поред тога, у Драчу је од раније (из састава одреда који је послала Трећа армија) било 7.015 војника, 822 коња и 7 брдских топова.

Приморски кор је на своје поморско путовање упућиван по ешалонима, у зависности од броја бродова које су наши савезници успевали да прикупе - веома споро. Тако је Први ешалон од четири брода запливио тек 16. фебруара 1913. године. Тај ешалон је био хује среће, јер је један од бродова по имену „Апостолос“ услед јаке буре на мору нанесен на једну стену и потонуо. Од људства на броду (180 војника) спасени су сви, сем једног који се удавио. Од 200 укрцаних коња спасено је 104, а 96 се удавило. Следећи ешалон је све преживеле преузео и превезао у Медовски залив.

Други ешалон састојао се од шест бродова. Запливио је 22. фебруара 1913. године, у 16 часова. У том, прилично великом ешалону био је и брод „Марика“ у који су укрцани и четири авиона Приморског аеропланског одреда, заједно са свим припадајућим људством (33 човека). За пет дана ешалон је стигао у Медовски залив и отпочео искрцавање.

Заметнуо се бој бродова

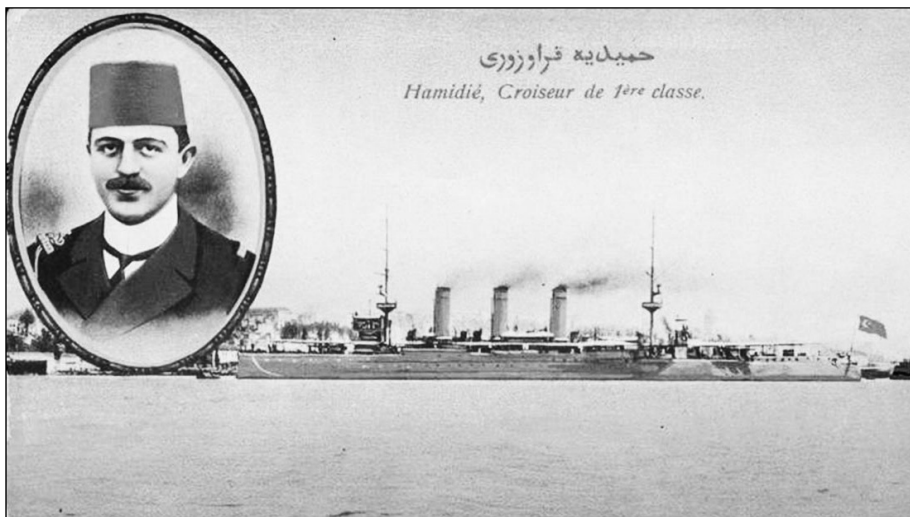
Грчки ратни бродови нису пратили, ни изблиза ни из даљине, кретање бродова са укрцаним нашим снагама. Грчка ратна морнарица још увек се углавном држала Егејског мора, иако се знало да је турска крстарица „Хамидија“, потопивши грчку крстарицу „Македонија“, запливила Средоземним и Јонским морем и могла се очекивати и у Јадрану. Већ 27. фебруара појавила се пред албанском обалом. Прво је топовима гађала бивак наших трупа у Драчу, не учинивши озбиљнију штету, али се затим упутила ка Медовском заливу и пристаништу Свети Јован Медовски, баш када је почело искрцавање наших снага.

„Хамидија“ је испалила око 100 граната и запалила два транспортна брода. Рањено је око 30 војника, а 60 је погинуло или се удавило. Гађање је трајало отприлике цео сат. У једном од бродова експлодирала је укрцана муниција.

Можда би то гађање трајало и дуже уз много теже жртве да у заливу није био један вод брдске артиљерије, који је чекао укрцање како би био пребачен у Драч. Иако официра артиљераца у близини није било, један поднаредник самоиницијативно је поставио топове на ватрени положај и почео да гађа крстарицу „Хамидију“. Несумњиво да је турски командант крстарице помислио да је Медовско пристаниште заштићено далекометним топовима, па је закључио како је најбоље да се изгуби на пучини.

Зна се да је командант „Хамидије“ био тачно извештаван о покрету наших трупа од Солуна до Медове. Тим послом се бавила аустро-угарска обавештајна служба.

Захваљући срећним околностима „Хами-

Брод „Хамидија“

Црногорци на врху Тарабоша са поглед на Скадарско језеро

дија” није одмах почела да туче брод „Марику” на којем се налазио наш аероплански одред. Прво је тукао четири брода која су ушла у залив и почела искрцавање. „Марица” је чекала усидрена ван залива. Грчка посада, бојећи се граната испалених са „Хамидије” напустила је брод, који је тако остао непокретан. Ускоро су и око њега почела да експлодирају гранате. Пилот поручник Илић, који је био и командир летачког особља, скочио је са брода у море, запливао вукући за собом дебели бродски конопцац, који је привезао на обали. Вратио се пливајући, наредивши свим војницима непливачима да се по конопцу спусте до обале. Још док су гранате дизале гејзире воде око бродова, он је хланокрвно фотоапаратом снимао страхан приказор у Медовском заливу.

Све се смирило када је под дејством наше артиљеријског вода брдских топова „Хамидија” одједном прекинула паљбу и побегла. Тек сутрадан је сав материјал искрцацан, укључивши и четири авиона и на колима са гуменим точковима пребачени на једну пољану близу села Мали Барбалуш (Varbullush) непуних 15 км јужно од Скадра.

Први ратни аеродром

Тако је српска авиација најзад добила свој први ратни аеродром. Налазио се на

пољани између пута Љеш - Скадар и реке Дрињаче. Ту је базирана и прва ратна јединица српске авиације Приморски аероплански одред. Командант целог одреда био је мајор Коста Милетић, који је био искусан ваздухоплавац, али не на авиону, већ на балону, на којем је летео још крајем 19. века у Русији.

Од 33 члана ваздухоплног одреда, било је осам пилота и пет авио-механичара.

Пилоти авиона су били: командир пилота поручник Милош Илић, поручник Јован Југовић, потпоручник Живојин Станковић, наредник Михајло Петровић и поднаредник Миодраг Томић, затим добровољци из иностранства Рус Кирштајн и Французи Годфрое и Броден. Авиомеханичари били су (наши први школовани авио-механичари) Тодор Зелић и Милојко Милекић, затим француски авиомеханичари Франсоа Корније и Пијаре, као и Рус Швесињски.

Приморски аероплански одред је под Скадром имао четири авиона, иако се у литератури ту и тамо помињу само три. У ствари, у бројним стањима евиденције увек се говори о четири, а тек после 20 марта, када је погинуо пилот Михајло Петровић, бележе се само три авиона, као и у списковима о повратку у Србију, на жалост само три авиона.

Под Скадар су доведени авиони ових типова: један француски *Делердисен* за пилота Годфрое, један двосед типа *Блерио* са ваздухом хлађеним мотором 70 КС за наше пилоте Илића, Станковића и Томића, као и два двоседа авиона типа *Фарман* са ваздухом хлађеним моторима од 70 КС и потисном елисом за пилоте поручника Југовића и наредника Петровића, са којима је био спреман да лети и француски пилот Броден.

Били су то ненаоружани авиони, углавном намењени извиђању. То је и био један од главних разлога што је Српска војска одлучила да у помоћ Црногорској војсци пошаље авионе. До тада је извиђање вршила коњица, али она није могла да завири у унутрашњост опседнуте тврђаве. То су могли само авиони надлећући је.

Командант опсаде и предстојећег напада на Скадар био је, на захтев краља Николе, постављен генерал Петар Бојовић - како за српску тако и за црногорску војску. Планирајући нападе он је захтевао да аероплани изврше што више извиђачких летова, како би се открили положаји турске артиљерије и проверила тачност дејства наше артиљерије.

Први је полетео поручник Илић

На импровизованом аеродрому код села Барбалуши, између пута Љеш - Скадар и реке Дрињаче, уствари рукавца реке Дрим, вршене су припреме за летове све до 19. марта, које су отежавале метеоролошке прилике. Тек 19. марта време се пролепшало, иако је било час јачег, а час слабијег ветра. Планирано је да још неискусни српски пилоти, који нису имали више од 15 часова летења, провере авионе и да се упознају са летиштем и околином.

У саставу аеропланског одреда било је и искуснијих француских пилота, па је ред био да најпре они полете. Али, они тада нису били расположени за лет и одбијали су да то учине наводећи различите разлоге, пре свега повремено прејак ветар и турбуленција у ваздуху. Остало је да тај задатак изврше наши пилоти, који нису имали искуства у летовима на већим висинама од 800 метара, а имали су и већи прекид у летењу.

Команда приморског кора је нарочито желела да пилоти визуелно пронађу најслабије поседнута места како би се на њих усмерио напад журишних одреда црногорске и српске војске. Како аеродром није био много удаљен од штаба генерала Бојовића, који се налазио у оближњем селу Барбалуши - свега 15 минута хода, па је дошао приличан број наших и страних официра да гледа ту тада ретку употребу авиације. Страни војни аташеи су баш имали задатак да извештавају о искуствима тих првих дејстава ратног ваздухопловства.

Без довољно података о јачини непријатељске ватре и домета њихових топова, нарочито темена путања топовских граната а још неискусни у погледу процене временских прилика и струјања ваздуха над таквим неравним теренима као што је била околина Скадра. Први је полетео поручник Илић на једнокрилцу двоседу типа *Блерио*. Морао је да се врати, покушао је на истом авиону да лети и потпоручник Живојин Станковић. И он се брзо вратио необављена посла. Вртлози ваздуха су опасно дрмусали крчки и лаки авион са слабом мотором.

Приредио: **Златомир Грујић**

Пролећне невоље

ТА ДОСАДНА
АЛЕРГИЈАПише: мр сц.
др Часлав
Антић

Алергију могу да изазову различите врсте полена. Од марта до маја полени дрвећа: брезе (који је најјачи алерген), леске, јове, тополе, врбе, јасена, граба, букве, храста и бора. Блага зима ове године утицала је на цветање дрвећа, па су већ половином марта регистрована у ваздуху зрна полена брезе.

Многе проблеме
задају пролећне
алергије

И овог пролећа, као и сваке године, бавимо се неким опасностима које вребају из природе, нудећи вам корисне савете како се може превентивно утицати и ублажити нежељене последице, а то су у првом реду пролећне алергије, убоди крпеља, разних инсеката, змија, удар грома итд.

Пролећна алергија (алергијски ринитис) је запаљенска реакција које настаје приликом излагања полену, када имуни систем бурно реагује на његово присуство у организму. Алергију могу да изазову различите врсте полена. Од марта до маја полени дрвећа: брезе (који је најјачи алерген), леске, јове, тополе, врбе, јасена, граба, букве, храста и бора. Блага зима ове године утицала је на цветање дрвећа, па су већ половином марта регистрована у ваздуху зрна полена брезе. Поленску алергију махом изазивају полени дрвећа и трава који се опрашују путем ветра, док воће које опрашују пчеле и други инсекти ретко се бележи. Ветар разноси зрна полена и до 2000 метара. Од средине априла до јула нападају траве: мушка боквица, раж, коприва, а полени корова од краја јула до септембра (амброзија).

У јесен и преко зиме поленске кијавице су реткост, али има особа преосетљивих на кућну прашину, длаке животиња, перје, плесен, бућ, итд. Према подацима СЗО 10 до 25 одсто становништва болује од неког облика алергијског ринитиса.

Симптоми поленске алергије могу бити различите тежине и зависе од временских услова, количине полена у ваздуху, годишњег доба, присуства дуванског дима, физичког напора, и сл. Типични симптоми су непрестано кијање, запушени горњи дисајни путеви, цурење из носа, свраб, црве-

нило и отеченост очију, иритација (надражај) у непцима, грлу и у дубини слушних канала. Цурење из носа је толико обилно да цуре капљица за капљицом

Симптоми поленске алергије и прехладе понекад могу да буду веома слични, тако да људи, па и медицински стручњаци, често не могу да разликују једно од другог, а лечење и предузимање превен-

тивних мера се разликују и веома су важни да би се избегле компликације.

Прехлада траје до 14 дана, јавља се најчешће зими. Први симптоми се јављају између једаног и три дана. Код прехладе кашаљ, болови, исцрпљеност, грозница јављају се понекад, а код алергије болови су реткост, а грозница не наступа никада. Пецкање и свраб очију у првом случају су реткост, а код алергија – честа појава. У прехлади секрет из носа је обично жућкасто-жуте боје, а код алергије често је обично провидан, воденаст.

Алергија се јавља од неколико дана, па више година, одмах по излагању полену.

Помоћ код алергијског ринитиса може се наћи у употреби разних спрејева за нос и то ујутру пре изласка на чист ваздух, јер делује као баријера за полен и помаже ублажавању симптома. Позитивне промене у навикама живота треба да се ублаже, при чему су симптоми поленске алергије значајни. Скорашњим испитивањима на узорку од 2000 људи који болују од алергије-поленске кијавице установљено је: редуковање стреса; људи који пате од алергије имају много израженије симптоме када су под стресом. Алкохол дехидрира тело, што може додатно да погорша симптоме. Више вежбања, брзо ходање или возња бицикла једном недељно може ублажити симптоме, али избегавати рано јутро јер је тада концентрација полена у ваздуху висока. Добро спавање: особе које пате од поленске алергије су ублажиле симптоме захваљујући добром спавању.

Неки од медикамената из групе антихистеминика (лекови за алергију): пресинг, флексофен галитифен, алергосан, и сл. могу се увести за лечење алергијског ринитиса. Значајно је знати да ако се не лече, поленске алергије могу и да узрокују појаву астме, упалу синуса, полипа и коњуكتивитиса. Већина алергија није смртносна, међутим астма може бити кобна уколико се се не примени одговарајућа терапија.

SLUŠNI APARATI NA LEKARSKI RECEPT

**POSEBNE POGODNOSTI ZA
VOJNE PENZIONERE !**

- VRHUNSKA AMERIČKA TEHNOLOGIJA
- NEVIDLJIVI SLUŠNI APARATI
- PRODAJA NA RATE

BEOGRAD, Sazonova 18a

011/2435-924

NOVI SAD, Vase Pelagića 4

021/425-370

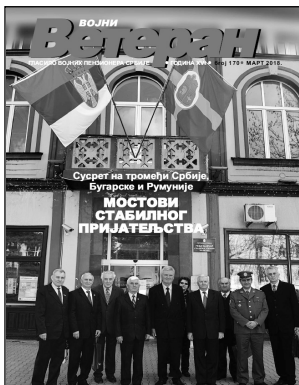
WWW.SLUSNIAPARATIZONEX.RS

Интерно гласило
војних ветерана

ИЗДАВАЧ
Удружење војних пензионера Србије Београд,
Браће Југовића 19

ЗА ИЗДАВАЧА
Љубомир Драгањац

НАСЛОВНА
СТРАНА:

Звонимир
Пешић

Година XVI. Број 170. Март, 2018.

ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
Звонимир Пешић

ЛИКОВНО-ГРАФИЧКИ УРЕДНИК
Милан Чуљић

СТАЛНИ САРАДНИЦИ
Др Часлав Антић мр Александар
Симоновски, мр Милан Шумоња,
Будимир М. Попадић, Душан Старчевић,
Влада Ристић

ДОПИСНИЦИ

Предраг Добић (Сремска Митровица),
Радивоје Здравковић, (Подгорица),
Будимир М. Попадић (Нови Сад),
мр Александар Симоновски (Крушевац),
Стеван Стојановић (Шабач),
Драган Дабетић (Зајечар)

ФОТОГРАФИЈЕ У БРОЈУ
Будимир М. Попадић М. Чуљић,
дописници и сарадници

УНОС ТЕКСТОВА
Редакција

Лист излази месечно.
Тираж 3.000 примерака
Телефон-факс: 011/322-8076

ШТАМПА
Пан-пласт, Београд

Адреса, Београд, Браће Југовића 19

Ел. пошта: uvps.veteran@gmail.com
Сајт Удружења <http://www.uvps.rs/>

ISSN 1452-3809

ЦИП –
Каталогизација у
публикацији Наро
дна библиотека
Србије Војни
ветеран ИССН
1452-3809

Адвокатске услуге за КВП

БЕСПЛАТНИ САВЕТИ И ПОВОЉНИЈЕ ОСТАЛЕ УСЛУГЕ

На основу уговора о пословној сарадњи
закљученог са УВПС, адвокати:

*Ивана Ц. ЈОВАНОВИЋ, из Београда,
ул. Балканска бр. 18, локал 93 (ТЦ „Ивани-
јум“), тел. 011/2644384 и 064/1735395; Кли-
јенте прима: уторком: од 17.00-19.00 часо-
ва;

*Гордана БУЧЕВАЦ СТЕФАНОВИЋ,
из Шапца, ул. Патријарха Павла бр. 10,
тел. 015/314307 и 064/2328165; Клијенте
прима: четвртом од 18.00 - 19.00 часова

*ВЕСОВИЋ Н. МИРЈАНА у Београду,
Ул.Шуматовачка бр. 149, суботом од 11-
15 часова и у Крагујевцу – Ул.Светозара
Марковића бр. 19, средом од 15-18
часова.

За потребе војних пензионера ови адво-
кати обављаће следеће правне послове:
даваће бесплатне правне савете и пружа-
ће све остале адвокатске услуге уз накнаду
по важећој адвокатској тарифи умањеној за
20 одсто (адвокат Гордана Бучевац Стефа-
новић), односно 30 одсто (адвокат Ивана
Јовановић). Редослед адвоката дат је по
редоследу склапања уговора.

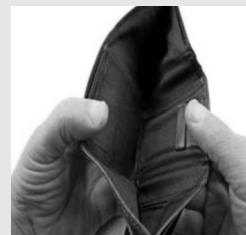
УСЛУГЕ ВЕЗАНЕ ЗА САХРАНУ ПРЕКО УДРУЖЕЊА

Уколико користите услуге у вези сахра-
не преко Удружења војних пензионера Ср-
бије требало би да знате да услуге могу ко-
ристити чланови УВПС, чланови њихових
породица, као и сви остали војни осигура-
ници.

Преко Удружења могу се добити комп-
летне услуге везане за сахрану:

- организација и заказивање термина
за сахрану или кремацију,
 - упис у матичну књигу умрлих,
 - спроводница за пренос покојника,
 - штампање посмртних плаката,
 - продаја погребне опреме,
 - превоз покојника,
 - организација војних почести,
 - помоћ око сређивања докумената
пре и после сахране ради регулисања
права чланова породице после смрти
војног осигураника,
 - бесплатан долазак у стан породице
преминулог ради договора.
- Све додатне информације могу се до-
бити у месним и општинским организаци-
јама УВПС, или директно на тел. 011/8333-
142 и 011/6161-769; 064/1660-423 и
011/3181-812.

ПЕНЗИОНЕРСКО ЋОШЕ

Црно се најбоље крије у
мраку.

Вртоглаво се успињемо –
наглавачке.

Кад одлепи, они му још и
залепе.

Промашеног човека
све погађа.

Бледа прилика,
али јарких боја!

Није подобан ни за шта,
Али је спреман на све.

За свакојаче пошасте
Уживају све почасте.

Зоран Р Ковачевић

ВЕОМА ПОВОЉНЕ СТОМАТОЛОШКЕ УСЛУГЕ ЗА ВОЈНЕ ПЕНЗИОНЕРЕ

У склопу сарадње са УВПС, Стома-
толошка ординација „Президент М“,
Звездара, Михаила Булгакова (бивша
Душана Петровића Шанета) 46, са ти-
мом искусних стручњака, војним пен-
зионерима нуди бројне погодности:

Део услуга бесплатно – стоматоло-
шки преглед, консултација и стручно
мишљење,

Остале стоматолошке услуге (проте-
зе, пломбе, надградње и друго), уз
значајне финансијске погодности –
плаћање на рате или са попустом, у за-
висности од врсте услуге.

Доказани тим стручњака нуди **све
стоматолошке услуге брзо, квали-
тетно и повољно.**

Телефони за контакт и информаци-
је: **011/342-7481, 063/214-800,
064/135-1487.**

Музеј копнене војске у Нишу

→ НАСТАВАК СА 2. СТРАНЕ

На почетку истраживачких радова рекао сам припадницима команде: Људи идемо у акцију, радићемо углавном ван радног времена, нема дневница, нема слободних сати и дана. Не љутим се ако неко не може да ме прати, верујте нећу му замерити на томе. И кренули смо... До данашњег дана нико ми није реко не... То је један велики рудник, у коме готово сви имају посла, вели генерал Симовић.

Зграда у којој је музеј, изграђена је 1938. године, за потребе тада Пете армијске области, а од 2007. године у тој згради смештена је Команда Копнене војске. У поставци су „обрађени“ бојеви и битке наше војске, ко су били владари од седмог века до данас, историјат војних формација у Србији, ознаке ранијих и садашњих јединица, команданти армија и дивизија, начелници Генералштаба од 1876. године до данас, министри одбране, заставе од 13. до 21. века, униформе од 1806 године до данас, сви генерали Копнене војске (њих више од 1.500), све личности које имају кавку везу са војском, попут Арчибалда Рајса и Ђорђа Михајловића, чувара српског гробља у Солуну.

-Хоћу овим људима да продужим живот, седам година, седам месеци и седам дана, јер кад виде своју фотографију, биће задовољни, живеће дуже, казује Симовић, показујући на шему командног кадра КоВ са фотографијама у агресији НАТО-а 1999. године коју је нацртао код куће, једне бесане ноћи.

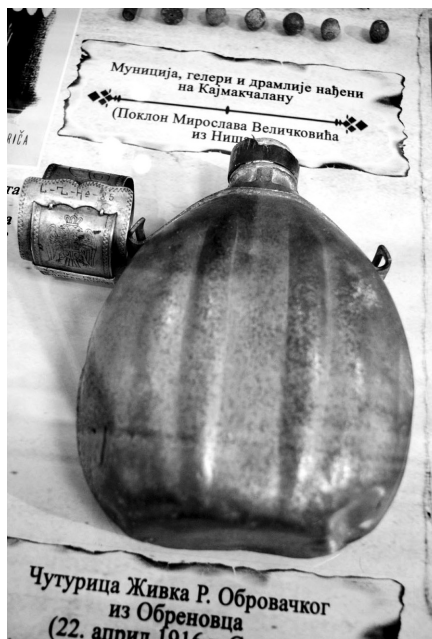
Експонатима су представљени српско-турски ратови, балкански ратови, Први светски и Други светски рат, ратови на простору СФРЈ 1991. 1998. и 1999. године, када је бомбардована и зграда у којој је формиран Музеј КоВ-а. Ту су заставе пукова бригада и дивизија из Првог светског рата и Другог светског рата... имена три службеника кинеске амбасаде у Београду који су настрадали у агресији НАТО-а.

У Спомен-соби коју је саставни део музеја, налази се више од 16.000 имена и презимена погинулих војника и старешина, полицајаца и грађана Ниша и околине у српско-турским ратовима, балканским ратовима, Првом и Другом светском рату, војници ЈНА страдали у оружаним сукобима на простору СФРЈ, сви војници херојске Треће армије и Копнене војске погинули у агресији НАТО и у Копненој зони безбедности.

Војна историја на длану

У 29 наслова (целина) Музеја КоВ-а налазе се називи јединица од војске кнеза Вишеслава и Радослава у седмом веку преко војске Кнеза Лазара у 14. веку до данашњих дана, затим бојеви и битке, историјат данашњих бригада, бојеви и битке од Туђемилског поља 1042 године и Галипоља 1312. преко Косовске и Маричке бит-

ке, Солунског и Сремског фронта до Паштрика и Кошара 1998. и 1999. и Ораовице 2001. године. Обухваћен је и Ниш од Константина Великог, преко Медијане, Чегра Ђеле-куле до познатих личности из јавног, културног и спортског живота Ниша. Може се спознати историја Војне болнице у Нишу до тамошњег новог Клиничког центра. Поставка о гарнизону обухвата све о 63. падобранској бригади, о Трећој бригади Копнене војске. Следе целине о постојању високих државних и војних руководиоца, краљева, председника, министара одбране и начелника генералштаба од 1898. до 2018. године, затим цивилно-војна сарадња у 20. веку и почетку 21. века, па команданти оперативно-стратегијског нивоа од 1877. до 2014, односно 2018. године, владари и председници од седмог до 21. века, попечитељи војни, министри војни и министри одбране од 1811. до

2018, начелници Генералштаба од 1876. до 2018. године, државни грбови, штитови од седмог до 21. века, државне заставе... Затим се злати војна инсигнија, надовезује се војна организација од 1804. до 2018, упечатљиве су униформе од 1806. до 2018. године. Настављају се прикази ратова од средњовековне Србије преко Првог и Другог српског устанка... агресије НАТО-а и активности у Копненој зони безбедности, верска служба у 20. и 21. веку, заменици команданата, начелници штабова и помоћници команданата КоВ од краја 19. до почетка 21. века.

У музеју се чува реплика лука и стреле и топуза српских витезова, наоружања које је произведено у „Застави“ Крагујевац, макете борбених система и опрема родова у саставу КоВ. Ту је и војничка свакодневница у 20. и 21. веку, фотографије генерала од 1872. до 2018. године, официри, подофицири и цивила лице који су радили у згради где је смештен музеј од 1992. до 2018. године, војне параде од 1904. до 2014. године...

Посетиоци који буду долазили у ову зграду имаће прилику да виде богату историју и традицију, видеће своје претке, схватиће шта смо били, шта смо у актуел-

ЗА ЧАСТ И ДОСТОЈАНСТВО ВОЈНЕ ПРОФЕСИЈЕ

Под утиском свега оног што је изложено у Музеју КоВ-а, бивши командант 1. армије генерал-пуковник Јеврем Цокић написао је:

„Господине генерале Симовићу, изражавам своје дивљење вашим иницијативама и стваралачким активностима мотивисаним оданости и искреном љубави према свом народу и домовини. Искрено вам честитам на веома успешно завршеном обимном истраживачком раду и културном и васпитно-образовном стваралачком подухвату.

Вашим добротинитељским делима враћате заслужено поштовање тековина слободарске борбе и понос српског војника у борби за опстанак и живот достојног човека, чиме подижете углед, част и достојанство војне професије. Ви сте, као професионалац, врсни генерал Војске Србије и у нашем друштву један од ретких доказаних бораца за очување националног идентитета, поштовање историјских чињеница, неговање традиција и развијање осећања патриотизма. На свему учињеном искрено сам Вам захвалан”.

но време и шта ћемо бити у будућности. На крају боравка у Музеју КоВ-а посетиће Спомен-собу вида КоВ, која се налази покрај богослужбеног простора, то јест поред војне капеле светог Георгија. У њој се налазе иконе и светитељи, а и наши мученици. Дакле, њихове фотографије налазе се поред светитеља, икона, на плафону високо, тамо далеко ка небу у нашим мислима. Докле је потомака српског народа, они ће постојати.

Хиљаде часова рада, стотине непреспаваних ноћи

-Наша је жеља да сваки грађанин Србије, сваки војник, који уђе у ову зграду и посети спомен-собу, на тренутак се подсети да поред своје мајке постоји још једна лепа, пркосна, добродушна мајка, за коју ће с поносом рећи: „Мајко Србијо, волим те“, подвлачи генерал Симовић.

Одлазећи из музеја какав вероватно није на овакав начин устројен нигде на свету, препуни лепих утисака, обузети емоцијама, не можемо да се отлемо размишљању колико је хиљада часова рада, стотина непреспаваних ноћи, а понајвише љубави уграђено у целину што представља историју најстаријег вида оружаних снага. Сваки текст, пре постављања, ишчитан је и редигован најмање седам пута. Неки подаци проверавани су и по десет пута. Истраживачки контакти остварени су са људима из готово целе Србије.

Команда КоВ у Нишу данас је својеврсна луча јунаштва, витештва и слободарства. Припадници те најважније групације Војске Србије достојни су наследници неустрашивих и славних предака.

Србију има ко да брани!

ТЕКСТ И ФОТОГРАФИЈЕ
Звонимир ПЕШИЋ